

BÖLÜM 1

SERMAYE PİYASASI KANUNU

Finansal Piyasalar: Para Piyasaları ve Sermaye Piyasaları olarak ikiye ayrılır.

Para Piyasası: Kısa süreli fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasaya “para piyasası” denir.

Para piyasasının araçlarını ticari senetler, kaynaklarını ise çeşitli mevduatlar oluşturmaktadır.

Sermaye Piyasası: Uzun vadeli fonların alışverişinin yapıldığı piyasalardır.

Sermaye piyasası, orta, ve uzun vadeli fonların arz ve talebinin aracı kuruluşlar aracılığıyla ve ağırlıklı olarak menkul kıymetlere bağlı olarak karşılaştığı piyasadır.

Sermaye piyasaları; birincil piyasa ve ikincil piyasa olarak sınıflandırılabilir.

Birincil Piyasalar: İlk kez çıkarılan menkul değerlerin işlem gördüğü piyasaya birincil piyasa denir.

Birincil piyasaların fonksiyonları:

- Reel piyasaya kaynak sağlamak
- Riskleri dağıtmak ve
- Mülkiyeti tabana yayma.
- Sermaye birikimini oluşturulmasına da birincil piyasa katkı sağlar.

İkincil Piyasalar: İkincil piyasa, daha önce birincil piyasaya arz edilmiş menkul değerlerin alınıp satıldıkları piyasalardır.

İkincil piyasanın fonksiyonları:

- i. **Likidite fonksiyonu:** Sermaye piyasası aracını elinde bulunduran yatırımcının elindeki sermaye piyasası aracını satarak nakit ihtiyacını gidermesi ikinci el piyasa yoluyla sağlanır.
- ii. **Fiyat belirleme fonksiyonu:** Birincil piyasada satışa sunulacak sermaye piyasası araçlarının fiyatı belirlenirken ikincil piyasada işlem gören sermaye piyasası araçlarının fiyatı da dikkate alınır.
- iii. **Vadevi belirleme fonksiyonu:** Borçlanma araçlarının ihracında, en uygun maliyetle borçlanabilmek için, ihraç edilecek borçlanma aracının vadesi, ikinci el piyasada işlem gören borçlanma araçlarının vadeleri ve getiri oranlarına bakılarak belirlenmektedir.

Spot Piyasa: Finansal aracın alım-satımını takiben, finansal aracın bedelinin el değiştirdiği piyasalardır. Spot piyasalarda işleme konu olan varlık hemen el değiştirmekte aynı zamanda işlemin gerçekleştiği anda ödeme aracı olan nakit veya benzerlerinin tutarının büyük bir kısmı da el değiştirmektedir.

Vadeli Piyasa: İleriki bir tarihte teslim edilmek üzere finansal aracın alım satımının bugünden yapıldığı piyasalardır. Vadeli piyasalarda işleme konu olan varlık hemen el değiştirmekte aynı zamanda varlığın bedeli olan nakit ve benzerleri de hemen el değiştirmektedir.

Vadeli piyasaların tanımı: forward, swap, futures ve opsiyon işlemlerinin tamamını içermektedir.

1.1. Sermaye Piyasasına İlişkin Düzenlemeler

1.1.1. Sermaye Piyasası Mevzuatı Kavramı

Sermaye Piyasası Mevzuatı kapsamı:

- Sermaye Piyasası Kanunu
- Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkarılan
 - i. Yönetmelikler
 - ii. Tebliğler
 - iii. İlke kararları
- Sermaye piyasasında uygulama alanı bulan diğer düzenlemeler
 - i. Borsa mevzuatı
 - ii. Türk Parasını Korunması ile ilgili 32 sayılı Karar
 - iii. Ticaret Bakanlığı'nın halka açık ortaklıklara da uygulanan elektronik genel kurullar ile ilgili düzenlemeleri

yer alır.

“Sermaye Piyasası Kanunu’nda ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan ikincil mevzuatta **hüküm bulunmayan** ve diğer kanunlarda

bu Kanunun uygulanmayacağına belirtildiği hâllerde **genel hükümler** uygulanır.” (SPKn. m.2/2)

Genel Hükümler:

- Türk Medeni Kanunu,
- Borçlar Kanunu,
- Türk Ticaret Kanunu,
- Türk Ceza Kanunu,
- Hukuk Muhakemeleri Kanunu,
- Ceza Muhakemesi Kanunu,
- İdari Yargılama Usulü Kanunu

gibi temel kanunlar ve bunlarla ilgili diğer alt düzenlemeler, genel hükümler kapsamında yer alır.

Sermaye Piyasası Kurulu, SPKn.’den aldığı yetki ile ve çizdiği sınırlar dahilinde detaylı **ikincil düzenlemeler** yapar.

Bu çerçevede Sermaye Piyasası Kurulu;

- Tebliğler çıkarır,
- Gerekli hallerde, uygulamaya yön vermek üzere “ilke kararları” alır.

Sermaye Piyasası Kurulu’nun ikinci temel işlevi, sermaye piyasasında **düzen bozucu fiiller karşısında** kendisine SPKn. ile tanınan yetkiler çerçevesinde

- Tedbirler uygulamak,
- İdari para cezası kesmek ve
- Gerektiğinde ilgili hususları Cumhuriyet Savcılıklarına bildirmektir.

1.1.2. Sermaye Piyasası Araçları

Sermaye piyasası araçları,

- Menkul kıymetler,
- Türev araçlar ve
- Diğer sermaye piyasası araçları

olmak üzere üçe ayrılır.

a. Menkul Kıymetler (SPK’n m.3)

Para, çek, poliçe ve bono hariç olmak üzere;

- 1) Paylar, pay benzeri diğer kıymetler ile söz konusu paylara ilişkin depo sertifikaları,
 - 2) Borçlanma araçları ile bunlara ilişkin depo sertifikaları,
 - 3) Menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları ile söz konusu kıymetlere ilişkin depo sertifikaları,
- Menkul kıymettir.

b. Türev Araçlar

- i. Menkul kıymetleri satın alma veya satma veya birbirleri ile değiştirme hakkı veren türev araçları,
- ii. Değeri, bir menkul kıymet fiyatına veya getirisine; bir döviz fiyatına veya fiyat değişikliğine; faiz oranına veya orandaki değişikliğine; bir kıymetli maden veya kıymetli taş fiyatına veya fiyat değişikliğine; bir mal fiyatına veya fiyat değişikliğine; Kurulca uygun görülen kurumlarca yayınlanan istatistiklere veya bunlardaki değişikliğe; kredi riski transferi sağlayan, enerji fiyatları ve iklim değişkenleri gibi ölçüm değerleri olan ve bu sayılanlardan oluşturulan bir endeks seviyesine veya seviyedeki değişikliğe bağlı olan türev araçları, bu araçların türevlerini ve sayılan dayanak varlıkları birbirleri ile değiştirme hakkı veren türevleri,
- iii. Döviz ve kıymetli madenler ile Kurulca belirlenecek diğer varlıklar üzerine yapılacak kaldıraçlı işlemleri.

Türev araçlar olarak sayılmıştır.

c. Diğer Sermaye Piyasası Araçları

Yatırım sözleşmeleri de dâhil olmak üzere Kurulca bu kapsamda olduğu belirlenen diğer sermaye piyasası araçlarına

- yatırım fonu katılma payları,
- gayrimenkul sertifikaları ile
- kira sertifikaları

örnek verilebilir.

1.1.3. Sermaye Piyasası Araçlarında İhraç

İhraç, “sermaye piyasası araçlarının ihraççılar tarafından çıkarılıp, halka arz edilerek veya halka arz edilmeksizin satışı” olarak tanımlanmaktadır.

Halka arz, “sermaye piyasası araçlarının satın alınması için her türlü yoldan yapılan genel bir çağrıyı ve bu çağrı devamında gerçekleştiren satışı” ifade eder.

Kamuyu Aydınlatma

Yatırımcı,

- tam,
- zamanında ve
- doğru bir şekilde

bilgilendirilmelidir.

Kamuyu aydınlatma esas itibariyle

- **Halka arz** edilerek yapılan ihraçlarda en geniş kapsamlı bilgileri içeren belge olan **izahname** ile
- **Halka arz edilmeksizin yapılan ihraçlarda** daha dar kapsamlı bilgileri içeren **ihraç belgesi**

olmak üzere iki temel türe dayanır.

i. İzahname, “ihraççının ve varsa garantörün finansal durum ve performansı ile geleceğe yönelik beklentilerine, faaliyetlerine, ihraç edilecek veya borsada işlem görecektir sermaye piyasası araçlarının özelliklerine ve bunlara bağlı hak ve risklere ilişkin olarak yatırımcıların bilinçli bir değerlendirme yapmasını sağlayacak nitelikteki tüm bilgileri içeren kamuyu aydınlatma belgesini” ifade etmektedir.

Sermaye piyasası araçlarının halka arz edilebilmesi veya borsada işlem görebilmesi için izahname hazırlanması ve hazırlanan bu izahnamenin Kurulca **onaylanması** zorunludur. (SPK’n m.4)

ii. İhraç Belgesi: İhraçın, halka arz edilmeksizin gerçekleştirilmesi halinde ise izahname değil ihraç belgesi düzenlenmesi gerekmektedir. 6362 sayılı SPK’n md. 11/1 hükmünde “sermaye piyasası araçlarının halka arz edilmeksizin ihraç edilmesi için, söz konusu araçların niteliği ve satış şartları hakkında bilgileri içeren ihraç belgesinin hazırlanması ve Kurul tarafından onaylanması zorunludur.

Kamuyu Aydınlatma Belgelerinden Doğan Sorumluluk

İzahnamede yer alan:

- Yanlış,
- Yanıltıcı,
- Eksik

bilgiden kaynaklanan zararlardan **öncelikle ihraççılar** sorumludur.

Ancak bu zararın, ihraççılardan tazmin edilememesi veya ihraççılardan tazmin edilemeyeceğinin açıkça belli olması hâlinde;

- Halka arz edenler,
- İhraca aracılık eden lider aracı kurum,
- Varsa garantör
- İhraççının yönetim kurulu üyeleri

kusurlarına ve durumun gereklerine göre zararlar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumludur.

- Bağımsız denetim,
- Derecelendirme ve
- Değerleme kuruluşları

gibi izahnamede yer almak üzere hazırlanan raporları hazırlayan kişi ve kurumlar da hazırladıkları raporlarda yer alan yanlış, yanıltıcı ve eksik bilgilerden sorumludur.

Finansal tablo ve raporların:

- Kurulca belirlenen düzenlemelere uygun olarak hazırlanmasından,
- Sunulmasından
- Gerçeğe uygunluğundan ve
- Doğruluğundan

ihraççı ile kusurlarına ve durumun gereklerine göre **ihraççının yönetim kurulu üyeleri** sorumludur.

Kamuyu Aydınlatma Belgelerine Kurulca Onay Verilmesi

Bir belgenin onaylanması, o belge bakımından bir “izin” anlamına gelmemektedir. Bu nedenle, onaylanan belgede yer alan bilginin sıhhatinden, gerçekliğinden, doğruluğundan kural olarak belgeyi hazırlayan ve imzalayanlar sorumlu olurlar.

İzahnamelerin Kurulca onaylanmasından, izahnamede yer alan bilgilerin doğruluğunun **Kurulca tekeffül edildiği anlamına gelmediği gibi söz konusu sermaye piyasası araçlarına ilişkin bir tavsiye olarak da kabul edilemez.**

İzahnamelerin birden fazla belge olarak düzenlenmesi halinde **her bir belge ayrıca onaylanır.**

Kural olarak, **izahnameler onaylandıktan sonra Kurulca belirlenecek esaslar çerçevesinde yayımlanır. Bunun dışında izahnamelerin ayrıca Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan edilmesi gerekmemektedir.** Sadece izahnamenin **nerede yayımlandığı** hususu ticaret siciline tescil ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde ilan edilir.

Bağımsız Denetim, Değerleme ve Derecelendirme

KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarından SPK’n uyarınca bağımsız denetim faaliyetinde bulunacaklardan istenilecek ilave şartlar **Sermaye Piyasası Kurulu** tarafından belirlenir ve bu şartları haiz bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin liste kamuoyuna açıklanır.

Bağımsız denetim kuruluşları, görevlerinin kapsamıyla sınırlı olmak üzere, denetledikleri finansal tablo ve raporların mevzuata uygun olarak denetlenmemesi nedeniyle doğabilecek zararlardan raporu imzalayanlarla birlikte sorumludur.

Bağımsız denetim kuruluşları ile derecelendirme ve değerlendirme kuruluşları, faaliyetleri neticesinde düzenledikleri **raporlarda yer alan yanlış, yanıltıcı ve eksik bilgiler dolayısıyla** neden oldukları zararlardan sorumludurlar.

1.1.4. Payların İhracına İlişkin Genel Esaslar

Tam ve nakden ödeme ilkesi: İhraç olunan payların bedellerinin tamamen ve nakden ödenmesi şarttır.

Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği’ne göre;

a) Kurul, Payların piyasa fiyatı veya defter değerinin nominal değerinin üzerinde olması hâlinde,

- İhraç olunacak payların primli fiyattan satılmasını ve
- yeni pay alma haklarının primli fiyattan kullanılmasını isteyebilir.

b) Payların piyasa fiyatı veya defter değerinin nominal değerinin altında olması durumunda, payların nominal değerinin altında bir fiyatla ihraç edilmesine izin verebilir. Bu konulara ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

1.1.5. Borçlanma Araçlarının İhracına İlişkin Genel Esaslar

İhraççıların ihraç edebilecekleri borçlanma aracı niteliğindeki sermaye piyasası araçlarının toplam tutarı, Kurulca belirlenecek limiti geçemez. (SPK’n m.31)

Kurul, ihracın, ihraç edilen borçlanma aracının ve ihraççıların niteliğine göre farklı limitler belirleyebilir.

Borçlanma aracı niteliğindeki sermaye piyasası aracı ihraç yetkisi, **esas sözleşme ile yönetim kuruluna süreli veya süresiz** olarak devredilebilir.

1.1.6. İhraççılar ve Halka Açık Ortaklıklar

a. İhraççılar(SPK’n m. 3/1 h) kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar **harc** olmak üzere

- Sermaye piyasası araçlarını ihraç eden tüzel kişiler,
- Sermaye piyasası araçlarını ihraç etmek üzere Kurula başvuruda bulunan tüzel kişiler,
- Sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişiler ile
- SPK’n’a tabi yatırım fonlarını

İfade eder.

- ✓ yatırım fonları **harc** tüzel kişiliği haiz olmayan kuruluşlar,
 - ✓ gerçek kişiler
 - ✓ donatma iştiraki
- sermaye piyasası aracı ihraç **edemez.**

Halka arz eden: “sahip olduğu sermaye piyasası araçlarını halka arz etmek üzere Kurula başvuruda bulunan gerçek veya tüzel kişiler” dir. (SPKn m.3)

b. Halka Açık Anonim Ortaklıklar

Halka açık ortaklık, iki gruba ayrılır.

- Birincisi payları halka arz edilmiş olan anonim ortaklıklardır.
- İkinci olarak,
 - i. Payları borsada işlem gören ortaklıklar ile
 - ii. Pay sahibi sayısı **beş yüzü aşan** anonim ortaklıkların payları halka arz olunmuş sayılır.

Bunlara halka açık sayılan ortaklık adı verilir. Bu tür ortaklıklar borsada işlem görmemeleri halinde halka açık ortaklık statüsünü kazandıktan sonra **en geç iki yıl içinde** paylarının işlem görmesi için borsaya başvurmak zorundadırlar. Aksi durumda, Kurul, bu payların borsada işlem görmesi veya ortaklığın halka açık ortaklık statüsünden çıkarılması için, ortaklığın talebini aramaksızın gerekli kararları alır.

Pay sahibi sayısı sebebiyle halka açık sayılan ortaklıklardan paylarının borsada işlem görmesini istemeyenler,

- **pay sahibi tam sayısının en az üçte ikisinin olumlu oyu** veya
- **toplam oyların dörtte üçü**

ile alınacak bir **genel kurul kararı** ile bu **Sermaye Piyasası Kanunu kapsamından çıkabilir.**

Bu durumda Kanunun kapsamından çıkma kararına olumlu oy kullanmayan pay sahiplerine **ayrılma hakkı** tanınır.

Kurul resen halka açık ortaklık statüsünden çıkarılacak ortaklıkların hâkim ortaklarına diğer paylar için pay alım teklifinde bulunma zorunluluğu getirebilir.

c. Halka Açık Ortaklıklarda Özellikli Haller

i) Kayıtlı Sermaye Sistemi

Kayıtlı sermaye sisteminde, gerekli görülen hallerde şirket **yönetim kurulu tarafından**, kayıtlı sermaye tavanına kadar sermaye artırımını yapabilmektedir.

Kayıtlı sermaye sisteminde sermaye kavramları

- çıkarılmış sermaye
- kayıtlı sermaye.

Çıkarılmış sermaye, “kayıtlı sermayeli anonim ortaklıkların satışı yapılmış paylarını temsil eden sermayelerini” ifade eder. Bu tür sermaye, tam ve nakden ödeme ilkesi uyarınca esas sermaye sistemindeki ödenmiş sermayeyi gösterir.

Kayıtlı sermaye, “anonim ortaklıkların, esas sözleşmelerinde hüküm bulunmak kaydıyla, yönetim kurulu kararı ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun esas sermayenin artırılmasına dair hükümlerine tabi olmaksızın pay çıkarabilecekleri azami miktarı gösteren, ticaret siciline tescil ve ilan edilmiş sermayelerini” ifade etmektedir.

Kayıtlı sermaye sisteminde şirket genel kurulu tarafından yönetim kuruluna verilen sermaye artırma yetkisi **en çok beş yıl süre ile** verilebilir. Bu yetkinin süresi azıma beş yıllık dönemler itibarıyla genel Kurul kararıyla uzatılabilir.

İmtiyazlı payların varlığı hâlinde bu madde kapsamında yapılacak esas sözleşme değişikliğine ilişkin genel kurul kararları, imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunca TTK’nda yer alan esaslara göre onaylanır. Ancak, ortaklıkların kayıtlı sermaye tavanı dâhilindeki sermaye artırımlarında ayrıca imtiyazlı pay sahipleri özel kurulu kararı aranmaz.

Kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kurulunun;

- imtiyazlı veya nominal değerinin üzerinde veya altında pay çıkarılması,
- pay sahiplerinin yeni pay alma haklarının sınırlandırılması konularında veya
- imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını kısıtlayıcı nitelikte karar alabilmesi için

esas sözleşme ile yetkili kılınması şarttır.

ii) Kâr Payı ve Avansının Dağıtım Esasları

Halka açık ortaklıklarda, karlar ortaklık genel kurulları tarafından belirlenecek kar dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerin uygun olarak dağıtılır.

Sermaye piyasası mevzuatına göre; kar payı dağıtım zorunluluğu veya Kurulca belirlenen bir oran söz konusu değildir.

Kurul halka açık ortaklıkların kâr dağıtım politikalarına ilişkin olarak, benzer nitelikteki ortaklıklar bazında farklı esaslar belirleyebilir.

Kanunen ayrılması gereken yedek akçeler ve esas sözleşmede pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine ve ortaklık çalışanlarına kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, belirlenen kâr payı ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Halka açık ortaklıklarda kâr payı, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.

Halka açık ortaklıkların sermaye artırımlarında, bedelsiz paylar artırım tarihindeki mevcut paylara dağıtılır.

Bağış: *Halka açık ortaklıklar tarafından bağış yapılabilmesi veya pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılabilmesi için esas sözleşmede hüküm bulunması şarttır.* Yapılacak bağışın sınırı halka açık ortaklık genel kurulunca belirlenir. Ortaklıkların ilgili mali yıl içinde yapmış olduğu bağışlar, dağıtılabılır kâr matrahına eklenir.

Kar payı avansı: *Bir hesap döneminde verilecek toplam kâr payı avansı bir önceki yıla ait dönem kârının yarısını aşamaz.* Önceki dönemde ödenen kâr payı avansları mahsup edilmeden ilave kâr payı avansı verilmesine ve kâr payı dağıtılmasına karar verilemez.

iii) Örtülü Kazanç Aktarım Yasağı

- Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirak ve bağlı ortaklıklarının; yönetim, denetim veya sermaye bakımından doğrudan veya dolaylı olarak ilişkide bulundukları gerçek veya tüzel kişiler ile emsallerine uygunluk, piyasa teamülleri, ticari hayatın basiret ve dürüstlük ilkelerine aykırı olarak farklı fiyat, ücret, bedel veya şartlar içeren anlaşmalar veya ticari uygulamalar yapmak veya işlem hacmi üretmek gibi işlemlerde bulunmak suretiyle kârlarını veya malvarlıklarını azaltarak veya kârlarının veya malvarlıklarının artmasını engelleyerek kazanç aktarımında bulunmaları yasaktır.
- Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirak ve bağlı ortaklıklarının, esas sözleşmeleri veya iç tüzükleri çerçevesinde basiretli ve dürüst bir tacir olarak veya piyasa teamülleri uyarınca **kârlarını ya da malvarlıklarını korumak veya artırmak için yapmaları beklenen faaliyetleri yapmamaları yoluyla** ilişkili oldukları gerçek veya tüzel kişilerin kârlarının ya da malvarlıklarının artmasını sağlamaları da örtülü kazanç aktarımı sayılır.

Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları, ilişkili taraf işlemlerinin emsallerine, piyasa teamüllerine, ticari hayatın basiret ve dürüstlük ilkelerine uygun şartlarda gerçekleştirilmiş olduğunu belgelemek ve bu durumu tevsik edici bilgi ve belgeleri **en az sekiz yıl** süre ile saklamak zorundadırlar.

e. Halka Açık Ortaklıkların İşleyiş Yapısına İlişkin Hükümler

i) Önemli Nitelikteki İşlemler

Halka açık ortaklıklarda, Sermaye Piyasası Kanunu’na göre aşağıda sayılanlar nitelikli işlem sayılır;

- a) Birleşme, bölünme işlemlerine taraf olması, tür değiştirme veya sona erme kararı alması,
- b) Mal varlığının tümünü veya önemli bir bölümünü devretmesi veya üzerinde bir ayni hak tesis etmesi veya kiralaması,
- c) Faaliyet konusunu tümüyle veya önemli ölçüde değiştirmesi,
- d) İmtiyaz öngörmesi veya mevcut imtiyazların kapsam veya konusunu değiştirmesi,
- e) Borsa kotundan çıkması,

Kurul düzenlemesi ile,

Halka açık ortaklığın yapmayı planladığı nakit sermaye artırımlarında, sermaye artırımından elde edilecek fonun ortaklığın mevcut sermayesini aşması ve ilişkili taraflara olan ve ortaklığa nakit dışın-

daki varlık devirlerinden kaynaklanan borçların ödenmesinde kullanılacak olması önemli nitelikteki işlem sayılmıştır.

Yukarıda sayılan önemli nitelikteki işlemlere ilişkin genel kurul toplantısına katılıp da olumsuz oy kullanan ve muhalefet şerhini toplantı tutanağına işleyen pay sahipleri, paylarını halka açık ortaklığa satarak ayrılma hakkına sahiptir. Halka açık ortaklık bu payları pay sahibinin talebi üzerine, söz konusu önemli nitelikteki işlemin kamu-ya açıklandığı tarihten önceki otuz gün içinde borsada oluşan ağırlıklı ortalama fiyatların ortalamasından satın almakla yükümlüdür.

ii) Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakkı

SPKn md. 27 ye göre, pay alım teklifi sonucunda veya birlikte hareket etmek de dâhil olmak üzere başka bir şekilde sahip olunan payların halka açık ortaklığın oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına ulaşması durumunda, paya sahip olan bu kişiler açısından azınlıkta kalan pay sahiplerini ortaklıktan çıkarma hakkı doğar. Bu kişiler, Kurulca belirlenen süre içinde, azınlıkta kalan ortakların paylarının iptalini ve bunlar karşılığı çıkarılacak yeni payların kendilerine satılmasını ortaklıktan talep edebilirler.

Birinci fıkrada yer alan şartlar çerçevesinde ortaklıktan çıkarma hakkının doğduğu durumlarda, azınlıkta kalan pay sahipleri açısından da satma hakkı doğar. Bu pay sahipleri Kurulca belirlenen süre içinde, paylarının adil bir bedel karşılığında satın alınmasını oy haklarının Kurulca belirlenen orana veya daha fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişilerden ve bunlarla birlikte hareket edenlerden talep edebilirler.

II-27.2 sayılı Ortaklıktan Çıkarma ve Satma Hakları Tebliği md. 4/1 e göre, söz konusu hakların kullanımı için, sahip olunması gereken payların oy haklarının, ortaklığın oy haklarının %98'ine ulaşması veya bu konumda iken ek pay alınması suretiyle bu oranın aşılması gerekmektedir.

iii) Genel Kurul Toplantıları

Halka açık ortaklıklar genel kurullarını, toplantıya, esas sözleşmede gösterilen şekilde,

- ortaklığın internet sitesi ve
- Kamuyu Aydınlatma Platformu ile
- Kurulca belirlenen diğer yerlerde

yayımlanan ilanla çağırarak zorundadırlar.

Bu çağrı, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere, toplantı tarihinden en az üç hafta önce yapılmalıdır.

Halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarında, ortaklık merkezinin yurt dışına taşınması ile bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar hariç olmak üzere, bu Kanunda veya esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, 6102 sayılı TTK md. 418'de yer alan adi nisap¹ uygulanır.

Halka açık ortaklıkların genel kurullarında gündeme bağlılık ilkesine uyulmaksızın Kurulun görüşülmesini veya ortaklara duyurulmasını istediği hususların genel kurul gündemine alınması zorunludur. 6102 sayılı TTK ile azlığa tanınmış bulunan gündeme madde ekletme hakkı, halka açık ortaklıklarda gündem maddelerine ilişkin karar taslaklarının görüşmeye sunulmasını da kapsar.

Halka açık ortaklıklarda,

- yeni pay alma haklarının kısıtlanmasına,
- kayıtlı sermaye sisteminde yönetim kuruluna yeni pay alma haklarını kısıtlama yetkisinin verilmesine,
- sermayenin azaltılmasına,
- önemli nitelikteki işlemlere

ilişkin kararların genel kurulca kabul edilebilmesi için, esas sözleşmelerinde açıkça oran belirtilmek suretiyle daha ağır nisaplar öngörülmediği takdirde, toplantı nisabı aranmaksızın, ortaklık genel kuruluna katılan oy hakkını haiz payların üçte ikisinin olumlu oy vermesi

şartı aranır. Ancak, toplantıda sermayeyi temsil eden oy hakkını haiz payların en az yarısının hazır bulunması hâlinde, esas sözleşmede açıkça daha ağır nisaplar öngörülmedikçe, toplantıya katılan oy hakkını haiz payların çoğunluğu ile karar alınır.

Bu işlemlerde, 6102 sayılı TTK'nun 436 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre taraf olan ortaklar bu işlemlerin onaylanacağı genel kurul toplantılarında oy kullanamazlar. Bu nisapları hafifleten esas sözleşme hükümleri geçersizdir.

Payları kayden izlenen halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarına, yönetim kurulu tarafından MKK'ndan sağlanan pay sahipleri listesi dikkate alınarak oluşturulan hazır bulunanlar listesinde adı yer alan pay sahipleri katılabilir. Bu listede adı bulunan hak sahipleri kimlik göstererek genel kurula katılırlar.

Payları kayden izlenen anonim ortaklık genel kurullarına elektronik ortamda katılım, MKK tarafından sağlanan elektronik ortam üzerinden gerçekleştirilir.

Esas sözleşme değişiklikleri genel kurulun devredilemez yetkileri arasındadır.

iv) İmtiyazlı Paylar

Ortaklıkların, sermaye piyasası araçlarının ilk halka arzında mevcut tüm imtiyazların şeffaf ve anlaşılır detayda kamuya duyurulması zorunludur. Yatırımcılar söz konusu imtiyazları dikkate alarak yatırım kararlarını alacaktır.

Üst üste beş yıl zarar eden ortaklıklarda yapılacak ilk genel kurul toplantısında oy hakkına ve yönetim kurulunda temsil edilmeye ilişkin imtiyazlar Kurul kararıyla kaldırılabilir.

1.2. Sermaye Piyasası Faaliyetleri

1.3.1. Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri (SPKn m.37)

- a) Sermaye piyasası araçlarıyla ilgili emirlerin alınması ve iletilmesi (emir iletime aracılık faaliyeti)
- b) Sermaye piyasası araçlarıyla ilgili emirlerin müşteri adına ve hesabına veya kendi adına ve müşteri hesabına gerçekleştirilmesi (işlem aracılığı faaliyeti)
- c) Sermaye piyasası araçlarının kendi hesabından alım ve satımı (portföy aracılığı faaliyeti)
- ç) Portföy yöneticiliği
- d) Yatırım danışmanlığı
- e) Sermaye piyasası araçlarının halka arzında yüklenimde bulunularak satışa aracılık edilmesi
- f) Sermaye piyasası araçlarının halka arzında yüklenimde bulunmaksızın satışa aracılık edilmesi
- g) Çok taraflı alım satım sistemlerinin ve borsa dışı diğer teşkilatlanmış Pazar yerlerinin işletilmesi
- ğ) Sermaye piyasası araçlarının müşteri namına saklanması ve yönetimi ile portföy saklanması
- h) Kurulca belirlenecek diğer hizmet ve faaliyetlerde bulunulması

1.3.2. Yan Hizmetler (SPKn m.38)

- a) Sermaye piyasaları ile ilgili danışmanlık hizmetleri sunulması
- b) Proje finansmanı dâhil olmak üzere Kurulca belirlenecek hizmet ve faaliyetlerde, kambiyo düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla, kredi ya da ödünç verilmesi ve döviz hizmetleri sunulması
- c) Sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlemlerle ilgili yatırım araştırması ve finansal analiz yapılması veya genel tavsiyede bulunulması
- ç) Aracılık yükleniminin yürütülmesi ile ilgili hizmetlerin sunulması
- d) Borçlanma veya başka yollardan finansman sağlanmasında aracılık hizmeti sunulması
- e) Servet yönetimi ve finansal planlama yapılması
- f) Kurulca belirlenecek diğer hizmet ve faaliyetlerde bulunulması

Yan hizmetlerin icra edilebilmesi için ayrı bir izin alınması zorunluluğunun bulunmamaktadır. Ancak, münhasıran yan hizmetleri yapmak amacıyla bir yatırım kuruluşu kurulamaz veya bu şekilde faaliyet gösteremez.

7061 sayılı Kanun'la SPKn'nda düzenlenen kitle fonlamasına ilişkin hükümler uyarınca kitle fonlaması ve buna bağlı yapılan işlemler ile kitle fonlama platformları yan hizmetler kapsamına girmemektedir.

¹ TTK md. 418 "(1) Genel kurullar, bu Kanunda veya esas sözleşmede, aksine daha ağır nisap öngörülmüş bulunan hâller hariç, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanır. Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşamadığı takdirde, ikinci toplantının yapılabilmesi için nisap aranmaz.

(2) Kararlar toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile verilir."

1.3.3. Kitle Fonlaması Faaliyetleri

Kitle fonlaması, “bir projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla SPK tarafından belirlenen esaslar dâhilinde Sermaye Piyasası Kanunu’nun yatırımcı tazminine ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktanpara toplanması”dır.

Kitle fonlama platformları, kitle fonlamasına aracılık eden ve elektronik ortamda hizmet veren kuruluşlardır.

Kurul, kitle fonlama platformları üzerinden yürütülecek kitle fonlaması faaliyetlerinin; ortaklığa veya borçlanmaya dayalı olarak halktan para toplanması suretiyle yapılması konusunda belirleme yapabilir. Borçlanmaya dayalı kitle fonlaması faaliyetlerine bankacılık mevzuatı hükümleri uygulanmaz.

7061 sayılı Kanun ile getirilen hükümler ile diğer kanunların yardım ve bağış toplanmasına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla kitle fonlaması suretiyle halktan para toplanması, Kurulca faaliyet izni verilen kitle fonlama platformları aracılığıyla gerçekleştirileceği düzenlenmiştir.

Ancak, SPKn’na getirilen diğer tanım içeren hükümler uyarınca, kitle fonlama platformları halka açık ortaklık veya ihraççı statüsünde **değildir**.

Bu kapsamda SPKn’da halka açık ortaklıklar ile ihraççılar için öngörülmiş düzenlemeler kitle fonlama platformları için geçerli bulunmamaktadır.

Ayrıca, kitle fonlaması suretiyle halktan para toplanmasında SPKn’da düzenlenen izahname ya da ihraç belgesi hazırlama yüküm-lüğüne ilişkin hükümler geçerli bulunmamaktadır.

Aynı şekilde, kitle fonlaması faaliyeti, SPKn’nda düzenlenen yatırım hizmetleri ve yan hizmetler kapsamında değerlendirilmez,

Kitle fonlaması platformları SPKn’da düzenlenen borsalar, piyasa işleticileri ve teşkilatlanmış diğer Pazar yerleri ile ilgili hükümlere tabi değildir.

Diğer taraftan, 7061 sayılı Kanun’la getirilen hükümler uyarınca, kitle fonlaması platformları ve kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan kişiler ile bunlara fon sağlayanlar arasındaki ilişkiler **genel hükümlere** tabidir.

1.3.4. Sermaye Piyasası Kurumlarının SPKn Kapsamındaki Faaliyetleri

- Merkezi takas kuruluşunun,
- Veri depolama kuruluşunun ya da
- İpotek finansmanı kuruluşlarının

SPKn kapsamındaki faaliyetleri birer sermaye piyasası faaliyetidir.

Bu kurumların SPKn’nun kapsamı dışındaki faaliyetleri sermaye piyasası faaliyeti değildir.

1.3.4.1. Sermaye Piyasası Faaliyetlerinin Yürütülmesine İlişkin Genel Esaslar

Kurul, yatırım kuruluşlarının yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinin icrası esnasında yatırımcılara sağlanacak korumanın belirlenmesi amacıyla yatırımcıları sınıflandırmaya yetkilidir.

Yatırım kuruluşları, faaliyetleri nedeniyle oluşabilecek riskleri de dikkate alacak şekilde sundukları yatırım hizmet ve faaliyetlerine uygun, yatırımcı hak ve yararlarını gözetim ve bu hizmet ve faaliyetlerden doğan yatırımcı şikâyetlerinin takibi ve sonuçlanmasını sağlamak üzere gerekli iç kontrol birim ve sistemlerini oluşturmakla yükümlüdürler.

Yatırım hizmetlerinin ve faaliyetlerinin düzenli uğraşı, ticari veya mesleki faaliyet olarak icra edilebilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur. İzinsiz sermaye piyasası faaliyetinde bulunulduğunun tespiti halinde ilgililer hakkında Kurulca suç duyurusunda bulunulabilecektir.

Yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri ve borsalar tarafından yerine getirilenler hariç olmak üzere yatırım hizmetleri ve faaliyetleri ancak yatırım kuruluşları tarafından yerine getirilebilir.

Yatırım kuruluşu kavramı:

- Aracı kurumlar ile
- Bankalar ve
- Yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunmak üzere kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları ni

ifade eder.

Bankacılık Kanunu’na göre bankalar:

- Mevduat Bankaları
- Katılım Bankaları
- Kalkınma ve Yatırım Bankaları

olmak üzere üç türe ayrılmaktadır.

- ✓ *Mevduat bankaları*, mevduat kabul eden ve kredi kullandıran,
- ✓ *Katılım bankaları*, özel cari ve katılım fonu kabul eden ve kredi kullandıran,
- ✓ *Kalkınma ve yatırım bankaları*, mevduat veya katılım fonu kabul etme dışında, kredi kullandırmak esas olmak üzere

faaliyet gösteren bankalardır.

SPKn göre Ticari bankalar (Mevduat ve Katılım Bankaları) için yatırım hizmet ve faaliyetleri:

- Sermaye piyasası araçlarıyla ilgili emirlerin alınması ve iletilmesi (emir iletimine aracılık faaliyeti)
- Sermaye piyasası araçlarıyla ilgili emirlerin müşteri adına ve hesabına veya kendi adına ve müşteri hesabına gerçekleştirilmesi (işlem aracılığı faaliyeti)
- Sermaye piyasası araçlarının kendi hesabından alım ve satımı (portföy aracılığı faaliyeti)
- Sermaye piyasası araçlarının müşteri namına saklanması ve yönetimi ile portföy saklanması
- Kurulca belirlenecek diğer hizmet ve faaliyetlerde bulunulması faaliyetlerinde bulunabilecektir.

Yatırım ve kalkınma bankaları ise yukarıdakilere ek olarak

- Portföy yöneticiliği
- Yatırım danışmanlığı
- Sermaye piyasası araçlarının halka arzında yüklenimde bulunularak satışa aracılık edilmesi
- Sermaye piyasası araçlarının halka arzında yüklenimde bulunmaksızın satışa aracılık edilmesi

faaliyetlerini de yürütebilecektir.

Yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinde bulunmak üzere Kurulca izin verilenlere, icra edecekleri yatırım hizmetleri ve faaliyetlerini gösteren **yetki belgesi** verilir. Bir yetki belgesi ile bir veya birden fazla yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunma izni verilebilir.

Yan hizmetler, yatırım kuruluşları ve portföy yönetim şirketlerince ayrıca bir yetki belgesine tabi olmaksızın Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde yapılır.

Sermaye Piyasası Kurulu, SPKn kapsamında vermiş olduğu yetki belgesi ve faaliyet izinlerini, istisnalar dışında şu hâllerde iptal edebilir:

- Faaliyette bulunma yetkisinden açıkça feragat edilmesi veya faaliyet izninin verildiği tarihten itibaren iki yıl süreyle ilgili izin kapsamında herhangi bir faaliyette bulunulmaması
- Faaliyet izninin yanlış veya yanıltıcı beyanlarda bulunularak ya da hukuka aykırı diğer yollarla alınmış olması
- Faaliyet izninin alınması sırasında aranan şartların kaybedildiğinin Kurulca tespitinden itibaren **üç ay içinde** bu şartların yeniden sağlanamaması.

Faaliyet izinlerinin tamamı iptal edilenlerin, sona erme kararı almaları veya **en geç üç ay** içinde esas sözleşmelerindeki ticaret unvanı ile amaç ve faaliyet konuları da dâhil olmak üzere ilgili hükümleri yatırım hizmetleri ve faaliyetleri kapsamayacak şekilde değiştirmeleri zorunludur.

1.3. Sermaye Piyasası Kurumları (SPKn m.35)

- Yatırım kuruluşları
- Kolektif yatırım kuruluşları
- Sermaye piyasasında faaliyette bulunacak bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları
- Portföy yönetim şirketleri
- İpotek finansmanı kuruluşları
- Konut finansmanı ve varlık finansmanı fonları
- Varlık kiralama şirketleri

- g) Merkezî takas kuruluşları
- ğ) Merkezî saklama kuruluşları
- h) Veri depolama kuruluşları
- ı) Kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları

1.3.1. Yatırım Kuruluşları

Yatırım kuruluşu kavramı (SPKn md. 3/1-v)

- Aracı kurumlar,
- Bankalar,
- Yatırım hizmeti ve faaliyetinde bulunmak üzere kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumlarını

ifade etmektedir.

Aracı kurumların kuruluşuna Kurulca izin verilebilmesi için gerekli şartlar:

- a) Anonim ortaklık şeklinde kurulmaları,
- b) Paylarının tamamının nama yazılı olması,
- c) Paylarının nakit karşılığı çıkarılması,
- ç) Sermayelerinin Kurulca belirlenen miktardan az olmaması,
- d) Esas sözleşmelerinin bu Kanun ve ilgili düzenlemelerde yer alan hükümlere uygun olması,
- e) Kurucularının bu Kanunda ve ilgili düzenlemelerde belirtilen şartları haiz olması,
- f) Ortaklık yapısının şeffaf ve açık olması

1.3.2. Kolektif Yatırım Kuruluşları

Kolektif yatırım kuruluşları halktan topladıkları fonlar ile

- sermaye piyasası araçları,
- gayrimenkul,
- kıymetli madenler

gibi araçlardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan, kurumsal yatırım olarak hizmet veren kuruluşlardır.

Kolektif Yatırım Kuruluşlarına Hâkim Olan İlkeler

- i) Riskin Dağıtılması İlkesi
- ii) Profesyonel Yönetim
- iii) Müşterek Sermaye- Portföyün Halkta/Tasarruf Sahiplerinden Toplanan Sermaye İle Oluşturulması
- iv) Mal Varlığının Korunması

Kolektif yatırım kuruluşlarının portföyünde yer alan menkul kıymetler, kurucu ve fon yöneticisinin malvarlığından ayrı tutulmak zorundadır.

c. Türleri

i) Yatırım Ortaklıkları

Yatırım ortaklıkları,

- sermaye piyasası araçları,
- gayrimenkul,
- girişim sermayesi yatırımları ile
- Kurulca belirlenecek diğer varlık ve haklardan

oluşan portföyleri işletmek amacıyla, paylarını ihraç etmek üzere kurulan sabit veya değişken sermayeli anonim ortaklıklardır.

Yatırım ortaklıkları

- Menkul kıymet yatırım ortaklıkları,
- Gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve
- Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları

şeklinde kurulabilir.

Yatırım ortaklıklarının kuruluşuna, portföy sınırlamalarına, idaresine, kâr dağıtımına ve paylarını geri almalarına, tasfiye ve sona ermelerine ilişkin usul ve esaslar ile tabi olacakları diğer yükümlülükler Kurulca belirlenir.

Kurul tarafından yatırım ortaklıklarına kuruluş izni verilebilmesi için;

- a) *Kayıtlı sermayeli* anonim ortaklık şeklinde kurulmaları,
 - b) Başlangıç sermayelerinin Kurulca belirlenen miktardan az olmaması,
 - c) Paylarının *nakit karşılığı* çıkarılması ve pay bedellerinin kuruluş sırasında *tam ve nakden* ödenmesi,
 - d) Ticaret unvanlarında “*Yatırım Ortaklığı*” ibaresinin bulunması,
 - e) Esas sözleşmelerinin bu Kanun ve ilgili düzenlemelerde yer alan hükümlere uygun olması,
 - f) Kurulca yetkilendirilmiş bir kuruluşun *portföy saklama hizmetini* yürütmek üzere belirlenmiş olması,
 - g) Kurulca belirlenecek diğer şartları taşıması,
- zorunludur. Değişken sermayeli yatırım ortaklıklarına ilişkin hükümler saklıdır.

Yatırım ortaklıkları, esas sözleşmelerinde hüküm bulunmak kaydıyla ve Kurulun onayını almak şartıyla bir portföy yönetim şirketinden hizmet alabilir.

Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kuruluşlarında ve sermaye artırımlarında, Kurulca portföye alınması uygun görülen varlıklar aynı sermaye olarak konulabilir. Bu varlıkların değerlemesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. Gayrimenkul yatırım ortaklıkları aynı sermaye karşılığı ihraç edecekleri payları Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde halka arz edebilirler.

ii) Değişken Sermayeli Yatırım Ortaklıkları

Değişken sermayeli yatırım ortaklıkları, sermayesi her zaman net aktif değerine eşit olan yatırım ortaklıklarıdır.

Net aktif değer, varlıkların (piyasa değeri ile) toplamından borçların toplamının düşülmesi suretiyle bulunan tutarı ifade eder.

Değişken sermayeli yatırım ortaklığının payları,

- yatırımcı payları ile
- nama yazılı olması zorunlu olan kurucu payları

ndan oluşur.

Değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının paylarının itibari değeri bulunmaz.

Kurucu payları, sermaye taahhüdünü yerine getirmek suretiyle değişken sermayeli yatırım ortaklığını kuranlara tahsis edilir. Kurucu payları kuruluşun sonradan Kurulun izni ve genel kurul kararıyla mevcut kurucu ortaklara veya üçüncü kişilere tahsis edilmek üzere ihraç edilebilir. Kurucu paylarının devri ve itfasi Kurulca belirlenen esaslar çerçevesinde Kurul iznine tabidir. Kurul onayı alınmaksızın gerçekleştirilen kurucu pay devirleri pay defterine kaydolunmaz ve bu hükme aykırı olarak pay defterine yapılan kayıtlar hükümsüzdür.

Yatırımcı payları, sahibine idari haklar vermez.

iii) Yatırım Fonları

Tasarruf sahiplerinden fon katılma payı karşılığında toplanan para ya da diğer varlıklarla, tasarruf sahipleri hesabına, inançlı mülkiyet esaslarına göre Kurulca belirlenen varlık ve haklardan oluşan portföy veya portföyleri işletmek amacıyla *portföy yönetim şirketleri tarafından fon iç tüzüğü ile kurulan* ve tüzel kişiliği bulunmayan mal varlığına yatırım fonu adı verilir.

Yatırım fonlarının sadece portföy yönetim şirketleri tarafından kurulması düzenlenmiştir.

Bunun yanında, tedavül limitinin bulunmadığı tam açık uçlu fon yapısına geçilmiştir.

Bunun yanında, fon içtüzüklerinin noter onayından geçirilmesi zorunluluğundan vazgeçilmiştir.

Yatırım fonlarının kuruluş izni alabilmesi için, kurucunun

- Portföy saklama hizmetini yürütmek üzere Kurulca yetkilendirilmiş bir kuruluş ile anlaşmış olması ve
- Fon iç tüzüğünün Kurulca onaylanması

gereklidir.

Yatırım fonu kuruluş başvuruları, gerekli belgelerin Kurula eksiksiz olarak sunulmasından itibaren **iki ay içinde** Kurul tarafından karara bağlanır ve keyfiyet ilgililere bildirilir.

Portföy yönetim şirketi, fonu, yatırım fonu katılma payı sahiplerinin haklarını koruyacak şekilde temsil eder, yönetir veya yönetimini denetler. Portföy yönetim şirketi yatırım fonuna ait varlıklar üzerinde kendi adına ve fon hesabına mevzuat ve fon iç tüzüğüne uygun olarak tasarrufta bulunmaya ve bundan doğan hakları kullanmaya yetkilidir.

Fon; tapu ve diğer resmî sicillere tescil, değişiklik, terkin ve düzeltme talepleri dâhil olmak üzere her türlü sicil işlemleri ile ortağı olacağı limited ve anonim şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı veya pay devri işlemleri dâhil her tür ticaret sicili işlemleriyle sınırlı olarak **tüzel kişiliği** haiz addolunur. Yatırım fonu portföyünde bulunan taşınmazlar, taşınmaza dayalı haklar ve taşınmaza dayalı senetler tapu kütüğüne fon adına tescil edilir. Tapuda fon adına yapılacak işlemler, *portföy yönetim şirketi ile portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş yetkililerinin müsterek imzalarıyla* gerçekleştirilir.

Fonun mal varlığı, portföy yönetim şirketi ve portföy saklama hizmetini yürütecek kuruluşun mal varlığından ayrıdır.

Fon mal varlığı, fon hesabına olması ve fon iç tüzüğünde hüküm bulunması şartıyla kredi almak, türev araç işlemleri, açığa satış işlemleri veya fon adına taraf olunan benzer nitelikteki işlemlerde bulunmak haricinde teminat gösterilemez ve rehnedilemez. Fon mal varlığı portföy yönetim şirketinin ve portföy saklama hizmetini yürüten kuruluşun yönetiminin veya denetiminin kamu kurumlarına devredilmesi hâlinde dahi başka bir amaçla tasarruf edilemez, kamu alacaklarının tahsili amacı da **dâhil olmak üzere** haczedilemez, üzerine ihtiyati tedbir konulamaz ve iflas masasına dâhil edilemez.

Portföy yönetim şirketlerinin üçüncü kişilere olan borçları ve yükümlülükleri ile yatırım fonlarının aynı üçüncü kişilerden olan alacakları birbirlerine karşı mahsup edilemez.

1.3.3. Portföy Yönetim Şirketleri

Portföy yönetim şirketi, ana faaliyet konusu yatırım fonlarının kurulması ve yönetimi olan anonim ortaklıktır.

1.3.4. Portföy Saklama Hizmeti ve Bundan Doğan Sorumluluk

Kolektif yatırım kuruluşlarının portföylerindeki varlıklar bu kuruluşlar adına açılmış **ayrı** bir saklama hesabında saklanmak üzere portföy saklama hizmetini yürüten kuruluşa teslim edilir.

Portföy saklama hizmeti;

- Yatırım fonları hesabına katılma paylarının ihraç ve itfa edilmesi işlemlerinin mevzuat ve fon iç tüzüğü hükümlerine uygunluğunun,
- Değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının paylarının ihraç ve itfa edilmesi işlemlerinin mevzuat ve esas sözleşme hükümlerine uygunluğunun,
- Yatırım fonu veya değişken sermayeli yatırım ortaklığı birim katılma payı veya birim pay değerinin mevzuat ile fon iç tüzüğü veya esas sözleşme hükümleri çerçevesinde belirlenen değerlendirme esaslarına göre hesaplanmasının,
- Mevzuat ile fon iç tüzüğü veya esas sözleşme hükümlerine aykırı olmamak şartıyla, portföy yönetim şirketi, değişken sermayeli yatırım ortaklığı ve yatırım ortaklığı talimatlarının yerine getirilmesinin,
- Kolektif yatırım kuruluşlarının varlıklarıyla ilgili işlemlerinden doğan edimlerine ilişkin bedelin uygun sürede aktarılmasının,
- Kolektif yatırım kuruluşlarının gelirlerinin mevzuat ile fon iç tüzüğü veya esas sözleşme hükümlerine uygun olarak kullanılmasının,
- Kolektif yatırım kuruluşlarının varlık alım satımlarının, portföy yapılarının, işlemlerinin mevzuat, fon iç tüzüğü veya esas sözleşme hükümlerine uygunluğunun,

sağlanmasını içerir.

Portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş, yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeniyle yatırım fonlarında portföy yönetim şirketi ve katılma payı sahiplerine, yatırım ortaklıklarında ise ortaklığa verdiği zararlardan sorumludur.

Portföy yönetim şirketi veya yatırım ortaklığı, portföy saklama hizmetini yürüten kuruluştan; saklama hizmetini yürüten kuruluş da portföy yönetim şirketi veya yatırım ortaklığından, bu Kanun hükümlerinin ihlali nedeniyle doğan zararların giderilmesini talep etmekle yükümlüdür. Pay veya katılma payı sahiplerinin dava açma hakkı saklıdır.

Portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş, saklamasında bulunan varlıkların tümünü veya bir kısmını portföy saklama hizmeti yürüten diğer kuruluşlar nezdinde saklayabilir. Bu durumda, portföy saklama hizmetini veren **tüm kuruluşlar müteselsilen** sorumludur.

Kurul, kolektif yatırım kuruluşlarının portföylerinde yer alan varlıklardan uygun görülenlerin, merkezî saklama veya merkezî takas kuruluşu nezdinde ilgili kolektif yatırım kuruluşu adına açılan hesaplarda izlenmesi zorunluluğunu öngörebilir. Portföy saklama hizmetini yürüten kuruluşun yükümlülükleri bu durumda da devam eder.

Portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş ile portföy yönetim şirketi aynı tüzel kişi olamaz. Portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş ve portföy yönetim şirketi görevlerini yerine getirirken birbirlerinden bağımsız ve sadece katılma payı sahiplerinin menfaatleri doğrultusunda hareket etmekle yükümlüdürler.

Portföy saklama hizmetini yürüten kuruluş ve fon portföyüne varlık alım satımına aracılık hizmeti veren yatırım kuruluşunun yöneticileri ile bu kuruluşları temsil ve ilzama yetkili kişiler, portföy yönetim şirketinde ortak, yönetici ya da temsilci olamazlar. Portföy yönetim şirketinin ortakları, yöneticileri ile bu şirketleri temsil ve ilzama yetkili kişiler de saklama hizmetini yürüten kuruluşa yönetici ya da temsilci olamazlar.

1.4.5. Finansal Alt Yapı Kuruluşları

- Merkezî takas kuruluşları,
- Merkezî saklama kuruluşları,
- Merkezî Kayıt Kuruluşu
- Veri depolama kuruluşları.

Merkezî takas kuruluşları, borsalarda ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinde işlem gören sermaye piyasası araçlarının, Teslimi, Bedellerinin ödenmesi ve bu işlemlere ilişkin teminat yükümlülüklerinin ifası ile ilgili işlemleri yürüten anonim ortaklık şeklindeki özel hukuk tüzel kişiliğini haiz kurumlardır.

Merkezî takas kuruluşlarının **kuruluşuna** Kurulun teklifi üzerine **ilgili Bakan tarafından** izin verilirken, **faaliyete geçmelerine Kurul tarafından** izin verilmektedir.

İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank) herhangi bir izin ve yetkiye gerek olmaksızın merkezî takas kuruluşu sıfatıyla faaliyetlerini yürütmektedir.

Kurul, merkezî takas kuruluşlarının takas hizmetleri verebilecekleri borsalar ve teşkilatlanmış diğer pazar yerlerini belirler. Merkezî takas kuruluşlarının takas hizmeti verebilecekleri borsaların belirlenmesinde borsaların uygun görüşleri alınır.

Kurul, merkezî takas kuruluşlarının, *alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt ettikleri merkezî karşı taraf* uygulamasını, piyasalar veya sermaye piyasası araçları itibarıyla zorunlu tutabilir.

Takas kesinliği: Sermaye piyasası araçlarının takas talimat ve işlemleri ile ödeme işlemleri, merkezî takas kuruluşlarının üyelerinin faaliyetlerinin geçici ya da sürekli olarak durdurulması, idari ve adli merciler nezdinde tasfiye işlemlerine başlanması durumu da dâhil olmak üzere, geri alınamaz ve iptal edilemez.

Merkezî saklama kuruluşları, sermaye piyasası araçlarının merkezî saklanması ve bunlara ilişkin hakların kullanımı hizmetlerini veren anonim ortaklık şeklindeki özel hukuk tüzel kişiliğini haiz kurumlardır.

Merkezî saklama kuruluşlarının **kuruluşuna** Kurulun uygun görüşü üzerine **ilgili Bakan tarafından** izin verilirken, **faaliyete geçmeleri Kurulun iznine** tabidir.

Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK), kaydedilen sermaye piyasası araçlarının merkezî saklama kuruluşu MKK'dır.

MKK, sermaye piyasası araçlarının kaydedilmesine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek, kaydedilen bu araçları ve bunlara bağlı hakları, elektronik ortamda, üyeler ve hak sahipleri itibarıyla kayden izlemek, bu araçların merkezî saklamasını yapmak üzere kurulmuş, özel hukuk tüzel kişiliğini haiz anonim şirkettir.

MKK, bu görevlerinin yanı sıra aşağıda sayılan faaliyetleri de yerine getirir:

a) 6102 sayılı TTK ve ilgili diğer mevzuatta yer alan kurumsal yönetim ilkelerine şirketlerin uyumunu sağlamaya yönelik olarak şirketler ile ortaklarının ve yatırımcılarının iletişiminin sağlanabileceği elektronik bir platform oluşturmak

b) Sermaye piyasalarına ilişkin verilerin tek bir noktada toplanmasını sağlamaya yönelik elektronik bir veri bankası oluşturmak, Kurulun belirleyeceği ilkeler çerçevesinde verilerin kullanımını sağlamak

c) Kurul tarafından sermaye piyasası ve ilgili mevzuat çerçevesinde verilen diğer görevleri ve düzenlemelerin gerektirdiği işlemleri yapmak

MKK ve üyeleri, kayıtların yanlış tutulmasından dolayı hak sahiplerinin uğrayacağı zararlardan kusurları oranında sorumludur.

Kurul, MKK'nın gözetim ve denetim merciidir.

1.4.6. Diğer Sermaye Piyasası Kurumları

* Bağımsız denetim şirketleri,

* Değerleme şirketleri,

* Derecelendirme şirketleri.

1.4. Borsalar ve Piyasa İşleticileri

Borsa ve piyasa işleticilerinin kuruluşuna Kurulun uygun görüşü üzerine **Cumhurbaşkanı** tarafından karar verilirken, bunların *faaliyete geçmeleri Sermaye Piyasası Kurulu* iznine bağlanmıştır.

Piyasa işleticisi, "borsayı veya borsanın piyasalarını yöneten ve/veya işleten anonim ortaklıkları" ifade eder. (SPKn md. 3/1-r)

Borsalar ve piyasa işleticilerinin kuruluş izni verilebilmesi için,:

- Anonim şirket şeklinde kurulmaları,
- Paylarının tamamının nama yazılı olması,
- Paylarının nakit karşılığı çıkarılması,
- Sermayelerinin Kurulca belirlenen miktardan az olmaması,
- Kurucularının veya borsa veya piyasa işleticisi üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak önemli etkiye sahip olan ortaklarının 44 üncü maddede yer alan şartları taşımaları,
- Esas sözleşmelerinin bu Kanun ve ilgili düzenlemelerde yer alan hükümlere uygun olması,

gerekir.

Teşkilatlanmış diğer Pazar yerleri

Borsalar dışında sermaye piyasası araçlarının alıcı ve satıcılarını bir araya getiren, alım ve satımına aracılık eden, bunlar için sistemler ve platformlar oluşturan ve bunları işleten alternatif işlem sistemlerinin, çok taraflı işlem platformlarının ve teşkilatlanmış diğer piyasaların kuruluşuna, yetkilendirilmesine, sermayelerine, bunlarda işlem görece sermaye piyasası araçlarına, rekabet şartlarına ve bu kuruluşların çalışma ilkelerine ilişkin usul ve esaslar Kurulca çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Kurul, bunların gözetim ve denetim merciidir.

7061 sayılı Kanun'la SPKn'nda düzenlenen kitle fonlamasına ilişkin hükümler uyarınca, kitle fonlaması ve buna bağlı yapılan işlemler ile kitle fonlama platformları borsalar, piyasa işleticileri ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri ile ilgili SPKn'nda yer alan hükümlere **tabi değildir.**

1.5. Öz Düzenleyici Kurumlar

* Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği

* Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği

Kurul, bu kurumların denetim merciidir.

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Yatırım hizmet ve faaliyetlerinde bulunmaya yetkili kılınmış kuruluşlar ve sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kurumlardan Kurulca uygun görülenler tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Sermaye Piyasaları Birliğine üye olmak için başvurmak zorundadırlar.

Birlik;

- Sermaye piyasalarının ve üye kuruluşların faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere araştırmalar yapmak,
- Birlik üyelerinin dayanışma ve sermaye piyasası ile mesleğin gerektirdiği özen ve disiplin içinde çalışmalarına yönelik meslek kurallarını oluşturmak,
- Haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almak,
- Kendisine mevzuatla verilen ve Kurulca belirlenen konularda düzenlemeler yapmak, yürütmek ve denetlemek,
- Birlik statüsünde öngörülen disiplin cezalarını vermek,
- Üye kuruluşları temsilen ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- Ulusal ve uluslararası mesleki gelişmeleri, kanuni ve idari düzenlemeleri izleyerek bu konuda üyeleri aydınlatmak,
- Üyelerinin bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerinden kaynaklanan uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözümüne ilişkin gerekli altyapıyı kurmak ve yönetmek,
- Kurulca belirlenen diğer işleri yerine getirmek, ile görevli ve yetkilidir.

Birliğin zorunlu organları,

- genel kurul,
- yönetim kurulu ve
- denetleme kuruludur.

Birlik, Kurul tarafından her yıl denetlenir. Birliğin her türlü işlem ve hesaplarının denetimine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. Kurul tarafından bu kapsamda yapılan denetime ilişkin denetim raporunun bir örneği en geç izleyen yılın altıncı ayı sonuna kadar ilgili Bakanlığa gönderilir. İlgili Bakan; Birliğin faaliyetinin kuruluş amacına uygunluğunun sağlanması için Sermaye Piyasası Kurulundan gerekli tedbirlerin alınmasını isteyebileceği gibi Birliğin her türlü işlem ve hesaplarını denetlemeye de yetkilidir.

Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği: Gayrimenkul değerlendirme uzmanlığı lisansına sahip olanlar ile değerlendirme kuruluşları, tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğine üye olmak için başvurmak zorundadırlar.

Lisans sahibi, lisans almaya hak kazandığı tarihten itibaren üç ay içinde üyelik için TDUB'ne gerekli başvuruyu yapmakla yükümlüdür. Anılan yükümlülüğe uymayanların lisansı Kurulca iptal edilir.

Değerleme kuruluşları, değerlendirme kuruluşu niteliğini kazandığı andan itibaren üç ay içinde üyelik için TDUB'ne gerekli başvuruyu yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğe uyulmaması hâlinde, Kurul, bu kuruluşlar hakkında faaliyetlerinin durdurulması ve yetkilerinin iptali dâhil her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği,

- Gayrimenkul piyasasının ve gayrimenkul değerlendirme faaliyetlerinin gelişmesini sağlamak üzere araştırmalar yapmak,
- Eğitim ve sertifika vermek,
- Birlik üyelerinin dayanışma ve mesleğin gerektirdiği özen ve disiplin içinde çalışmalarına yönelik meslek kurallarını ve değerlendirme standartlarını oluşturmak,
- Haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almak,
- Kendisine mevzuatla verilen veya Kurulca belirlenen konularda düzenlemeler yapmak, yürütmek, denetlemek,
- Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği Statüsünde öngörülen disiplin cezalarını vermek,
- İlgili konularda üyeleri temsilen ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak,
- Mesleki gelişmeleri, idari ve yasal düzenlemeleri izleyerek bu konuda üyeleri aydınlatmakla görevli ve yetkilidir.

TDUB üyelerinin vereceği değerlendirme hizmetlerine ilişkin ücretlerin tutarlarına ve sınırlarına ilişkin esaslar, BDDK, TDUB, TBB ve

TSPB'nin görüşü alınarak her yıl Kurul tarafından belirlenir. Kurul tarafından belirlenen yıllık asgari ücret tarifesini Resmî Gazete'de yayımlanır.

TDUB, yapacağı düzenlemelerde ve alacağı kararlarda, bu Kanuna ve ilgili mevzuata uymakla yükümlüdür.

TDUB'nin temsilcisi TSPB'nin yönetim kurulunda yer alır.

TDUB üyeleri, TDUB Statüsüne ve TDUB tarafından alınacak kararlara uymakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğe uymayan üyelere TDUB tarafından **beş bin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası** verilir.

Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, Kurul tarafından **her yıl** denetlenir. Birliğin her türlü işlem ve hesaplarının denetimine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. Kurul tarafından bu kapsamda yapılan denetime ilişkin denetim raporunun bir örneği en geç izleyen yılın altıncı ayı sonuna kadar ilgili Bakanlığa gönderilir. İlgili Bakan; Türkiye Değerleme Uzmanları Birliğinin faaliyetinin kuruluş amacına uygunluğunun sağlanması için Sermaye Piyasası Kurulundan gerekli tedbirlerin alınmasını isteyebileceği gibi Birliğin her türlü işlem ve hesaplarını denetlemeye yetkilidir.

1.6. Yatırımcıları Tazmin Merkezi

Bankacılık mevzuatında düzenlenmiş olan "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu"nun para piyasasında gerçekleştirmiş olduğu işlevi, sermaye piyasasında "Yatırımcı Tazmin Merkezi" yerine getirmektedir.

YTM, **kamu tüzel kişiliğini** haiz olup, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından idare ve temsil edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu, yatırım kuruluşlarının sermaye piyasası faaliyetinden kaynaklanan nakit ödeme veya sermaye piyasası araçlarını teslim yükümlülüklerini yerine getiremediğinin veya kısa sürede yerine getiremeyeceğinin tespit edilmesi hâlinde yatırımcıları tazmin kararı alır.

Önemli hususlar:

- Yatırımcıları tazmin kararı yalnızca SPK tarafından alınabilir.
- Tazmin konusu araçlar sadece hisse senetleri değil, tüm sermaye piyasası araçlarını kapsamaktadır. Tazminin kapsamı tüm sermaye piyasası araçlarını dikkate almak suretiyle genişletilirken, yatırım kuruluşlarının sadece yatırım hizmeti ve faaliyeti yahut yan hizmetler ile bağlantılı hallerin esas alınması ile daraltılmıştır.
- Tüm sermaye piyasası kurumlarını kapsamaz, sadece yatırım kuruluşları kapsam dahilindedir.
- Yatırımcıları tazmin kararı verilmesi için yatırım kuruluşları hakkında tedrici tasfiye yahut iflas kararı verilmesi zorunluluğu öngörülmemiştir. Yatırım kuruluşlarının nakit ödeme ve sermaye piyasası aracı teslim yükümlülüklerini yerine getiremeyecek olma kıstası yeterlidir. Söz konusu yükümlülükleri yerine getirme ile kısa bir sürede getirilemeyeceğinin tespiti gerekli ve yeterlidir.
- Tazminin kapsamını, yatırımcılara ait olan ve yatırım hizmeti ve faaliyeti veya yan hizmetler ile bağlantılı olarak yatırım kuruluşu tarafından yatırımcı adına saklanan veya yönetilen nakit ödeme veya sermaye piyasası araçlarının teslim yükümlülüklerinin yerine getirilmemesinden kaynaklanan talepler oluşturur.
- Yatırımcıların yatırım danışmanlığı veya piyasadaki fiyat hareketlerinden kaynaklanan zararları tazmin kapsamında değildir.

Yatırım kuruluşlarının YTM'ye katılması zorunludur.

YTM'nin mal varlığı, amacı dışında kullanılamaz, teminat gösterilemez, kamu alacakları için olsa dahi haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz. YTM'nin Kanun kapsamındaki yapacağı işlemler harçtan, düzenlediği kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.

YTM'nin gelirleri:

- Yatırım kuruluşlarının yatıracağı giriş aidatları,
 - Yıllık aidatlar ve ek aidatlar,
 - Kanun kapsamında verilen idari para cezalarının %50'si,
 - YTM malvarlığının getirisi,
- 6362 sayılı SPK'nın 83'üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında yatırım hizmetleri ve faaliyetlerinden kaynaklanan her türlü emanet ve alacak, hesap sahibinin yaptığı en son talep, işlem veya herhangi bir şekilde verdiği yazılı talimat tarihinden başlayarak **on yıl içinde** talep ve tahsil edilmemesi hâlinde YTM'ye **emaneten devredilir**.

Hak sahibi her bir yatırımcıya ödenecek azami tazmin tutarı **yüz bin Türk Lirasıdır**. Bu tutar her yıl ilan edilen yeniden değerlendirme kat-sayısı oranında artırılır. Kurulun teklifi üzerine **Cumhurbaşkanı** tarafından toplam tazmin tutarı **beş katına kadar** artırılabilir. Bu sınır, hesap sayısı, türü ve para birimine bakılmaksızın, bir yatırımcının aynı kuruluştan olan taleplerinin tümünü kapsar.

YTM tarafından ödenecek azami tutarın üzerinde kalan tutarın başka bir yatırımcıya ödenmesi amacıyla devredilmiş olması hâlinde devralana YTM tarafından ödeme yapılmaz.

Yatırımcılar tazmin taleplerini YTM'ye **yazılı** olarak yaparlar. Tazmin talebinde bulunma hakkı, **tazmin kararının ilanından itibaren bir yıl sonra zamanasımına uğrar**.

YTM, tasfiye kapsamında yer alan gerçek hak sahiplerini ve bunların alacak ve borç tutarlarını tazmin sürecinde elde edilen bilgi ve belgeleri dayanarak tespit eder. YTM'nin yatırımcılara halef olmasından kaynaklanan alacakları ile tasfiye giderleri de YTM alacağı olarak dikkate alınır. Haklarında tedrici tasfiye kararı verilenlerin aktiflerinden nakit olanlar doğrudan doğruya, olmayanlar ise paraya çevrilmek suretiyle, bu alacakların ödenmesinde kullanılır.

Tedrici tasfiyede aktiflerden yapılacak ödemelerdeki sıralama:

- Müşteri alacakları tamamen, tamamı karşılanamazsa garameten,
- Kamu alacakları garameten,
- YTM'nin yatırımcıları tazmin kapsamında müşterilere yaptığı ödemeler ve tasfiye giderlerinden nedeniyle doğan alacakları garameten,
- Diğer alacaklar.

Bu sıralamada, bir gruba yapılacak ödeme için bir önceki grubun alacağının tamamının karşılanması gerekmektedir.

7061 sayılı Kanun'la SPK'n'da düzenlenen kitle fonlamasına ilişkin hükümler uyarınca, kitle fonlaması faaliyeti, yatırımcı tazminine ilişkin hükümlere **tabi değildir**.

1.9. Sermaye Piyasasında Yaptırımlar

SPKn ile getirilen yaptırımlar:

- Kurul tarafından alınan **tedbirler**,
- Kurul'un hukuka aykırı fiilleri gerçekleştirenler hakkında Cumhuriyet Savcılıklarına **suç duyurusu**nda bulunması yahut **idari para cezası** kesmesi.

SPKn içerisindeki suç tipleri:

- Bilgi suiistimali
- Piyasa dolandırıcılığı
- Usulsüz halka arz ve izinsiz sermaye piyasası faaliyeti
- Güveni kötüye kullanma ve sahtecilik
- Bilgi ve belge vermeme, denetimin engellenmesi
- Yasal defterlerde, muhasebe kayıtlarında ve finansal tablo ve raporlarda usulsüzlük
- Sır saklama yükümlülüğünü ihlal

SPKn içerisinde tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı soruşturma yapılması Kurul'un Cumhuriyet Başsavcılıkları nezdinde yapacağı **yazılı** başvuruya bağlıdır. **Başvuru olmaksızın yapılan yargılama yahut soruşturmaya devam edilemez**.

a. Bilgi Suiistimali

MADDE 106 – (1) Doğrudan ya da dolaylı olarak sermaye piyasası araçları ya da ihraççılar hakkında, ilgili sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkileyebilecek nitelikteki ve **henüz kamuya duyurulmamış bilgilere dayalı olarak** ilgili sermaye piyasası araçları için alım ya da satım emri veren veya verdiği emri değiştiren veya iptal eden ve bu suretle kendisine veya bir başkasına menfaat temin eden;

a) İhraççıların veya bunların bağlı veya hâkim ortaklıklarının yöneticileri,

b) İhraççıların veya bunların bağlı veya hâkim ortaklıklarında pay sahibi olmaları nedeniyle bu bilgilere sahip olan kişiler,

c) İş, meslek ve görevlerinin icrası nedeniyle bu bilgilere sahip olan kişiler,

ç) Bu bilgileri suç işlemek suretiyle elde eden kişiler,

d) Sahip oldukları bilginin bu fıkrafta belirtilen nitelikte bulunduğunu bilen veya ispat edilmesi hâlinde bilmesi gereken kişiler,

üç yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılırlar. Ancak, bu suçtan dolayı adli para cezasına hükmedilmesi hâlinde verilecek ceza elde edilen **menfaatin iki katından az olamaz.**

b. Piyasa Dolandırıcılığı

MADDE 107 – (1) Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarına, fiyat değişimlerine, arz ve taleplerine ilişkin olarak **yanlış veya yanıltıcı izlenim uyandırmak amacıyla alım veya satım yapanlar, emir verenler, emir iptal edenler, emir değiştirenler veya hesap hareketleri gerçekleştirenler üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.** Verilecek olan adli para cezasının miktarı, suçun işlenmesi ile elde edilen menfaatten az olamaz.

(2) Sermaye piyasası araçlarının fiyatlarını, değerlerini veya yatırımcıların kararlarını etkilemek amacıyla **yalan, yanlış veya yanıltıcı bilgi veren, söylenti çıkaran, haber veren, yorum yapan veya rapor hazırlayan** ya da bunları yayan ve bu suretle menfaat sağlayanlar **üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.**

Etkin Pişmanlık: (3) Birinci fıkrada tanımlanan suç işleyen kişi pişmanlık göstererek, beş yüz bin Türk Lirasından az olmamak üzere, elde ettiği veya elde edilmesine sebep olduğu menfaatin iki katı kadar parayı, Hazineye;

- Henüz soruşturma başlamadan önce ödediği takdirde, hakkında cezaya hükümlenmez.
- Soruşturma evresinde ödediği takdirde, verilecek ceza yarısı oranında indirilir.
- Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, verilecek ceza üçte biri oranında indirilir.

Bilgi Suistimali ve Piyasa Dolandırıcılığı Sayılmayan Haller (SPKn. m.108)

- TCMB ya da yetkilendirilmiş başka bir resmî kurum veya bunlar adına hareket eden kişiler tarafından para, döviz kuru, kamu borç yönetim politikalarının uygulanması veya finansal istikrarın sağlanması amacıyla işlem yapılması
- Kurul düzenlemelerine göre uygulanan geri alım programları, çalışanlara pay edindirme programları ya da ihraççı veya bağlı ortaklığının çalışanlarına yönelik diğer pay tahsis edilmesi
- Kurulun fiyat istikrarını sağlayıcı işlemlere ve piyasa yapıcılığına ilişkin düzenlemelerine uygun olarak icra edilmeleri kaydıyla, münhasıran bu araçların piyasa fiyatının önceden belirlenmiş bir süre için desteklenmesi amacıyla sermaye piyasası araçlarının alım veya satımının yapılması yahut emir verilmesi veya emir iptal edilmesi.

d. Usulsüz Halka Arz ve İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyetinde Bulunma (SPKn. m.109)

Usulsüz halka arz eylemi iki şekilde gerçekleştirilebilir.

- Onaylı izahname yükümlülüğünü yerine getirmeksizin sermaye piyasası araçlarını halka arz edenler,
- Onaylı ihraç belgesi olmaksızın sermaye piyasası araçlarını satanlar

iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

Sermaye piyasasında izinsiz olarak faaliyette bulunanlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar. Bu kişiler, bu suçun icrası kapsamında aynı zamanda birinci fıkrada tanımlanan suç da işledikleri takdirde, sadece bu fıkrada tanımlanan suçtan dolayı cezaya hükmedilir ve ceza yarı oranında artırılır.

e. Güveni Kötüye Kullanma ve Sahtecilik

MADDE 110 – (1) Aşağıdaki fiiller güveni kötüye kullanma suçunun nitelikli hâlini oluşturur; ancak bu durumda 5237 sayılı Kanunun 155 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre hükümlenilecek ceza **üç yıldan az olamaz:**

a) Yatırım kuruluşuna, 58 inci madde kapsamındaki fon kuruluşuna ve 59 uncu madde kapsamındaki teminat sorumlularına; sermaye piyasası faaliyetleri sebebiyle veya emanetçi sıfatıyla veya idare etmek için veya teminat olarak veya her ne nam altında olursa olsun, kayden veya fiziken tevdi veya teslim edilen sermaye piyasası araçla-

rı, nakit ve diğer her türlü kıymeti kendisinin veya başkasının menfaatine satmak, kullanmak, rehinlemek, gizlemek veya inkâr etmek

b) Yönetim, denetim veya sermaye bakımından dolayı veya dolaysız olarak ilişkili bulunduğu diğer bir teşebbüs veya şahısla emsallerine göre bariz şekilde farklı fiyat, ücret ve bedel uygulamak gibi örtülü işlemlerde bulunarak halka açık ortaklıkların kârını veya mal varlığını azaltmak

c) Halka açık ortaklıklar ve kolektif yatırım kuruluşları ile bunların iştirak ve bağlı ortaklıklarının, yönetim, denetim veya sermaye bakımından doğrudan veya dolaylı olarak ilişkide bulundukları gerçek veya tüzel kişiler ile emsallerine uygunluk, piyasa teamülleri, ticari hayatın basiret ve dürüstlük ilkelerine aykırı olarak farklı fiyat, ücret, bedel, şartlar içeren anlaşmalar veya ticari uygulamalar yapmak veya işlem hacmi üretmek gibi işlemlerde bulunarak kârlarını veya malvarlıklarını azaltmak veya kârlarının veya malvarlıklarının artmasını engellemek

(2) Yatırım kuruluşu, 58 inci madde kapsamındaki fon kuruluşu ve 59 uncu madde kapsamındaki teminat sorumluları bünyesinde tutulan kayıtları bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan kişiler, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar. Ancak 5237 sayılı Kanunun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerinden mahkûmiyete bağlanan kanuni sonuçlar, bu suçtan mahkûm olanlar hakkında da uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri kapsamına giren güveni kötüye kullanma suçunu işleyen kişi, etkin pişmanlık göstererek 21 inci maddenin dördüncü fıkrasında yer alan ödemenin yanı sıra bu-nun iki katı parayı Hazineye;

- Henüz soruşturma başlamadan önce ödediği takdirde, hakkında cezaya hükümlenmez,
- Soruşturma evresinde ödediği takdirde, verilecek ceza yarısı oranında indirilir,
- Kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, verilecek ceza üçte biri oranında indirilir.

f. Bilgi ve belge vermeme, denetimin engellenmesi

MADDE 111 – (1) Kurul veya bu Kanuna göre görevlendirilenler tarafından istenen bilgi, belge ve elektronik ortamda tutulanlar dâhil kayıtları hiç veya istenen şekliyle vermeyen kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Kurul veya bu Kanuna göre görevlendirilen kişilerin görevlerini yapmalarını engelleyen kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu engelleme sırasında görevli kişilere karşı cebir veya tehdit kullanılmış olması hâlinde ayrıca 5237 sayılı Kanunun ilgili maddelerine göre cezaya hükümlenir.

g. Yasal Defterlerde, Muhasebe Kayıtlarında ve Finansal Tablo ve Raporlarda Usulsüzlük

MADDE 112 – (1) Kasıtlı olarak;

- Kanunen tutmakla yükümlü oldukları defter ve kayıtları usulüne uygun tutmayanlar,
- Saklamakla yükümlü oldukları defter ve belgeleri kanuni süresince saklamayanlar,

altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

(2) Kasıtlı olarak;

- Finansal tablo ve raporları gerçeği yansıtmayan şekilde düzenleyenler,
- Gerçeğe aykırı hesap açanlar,
- Kayıtlarda her türlü muhasebe hilesi yapanlar,
- Yanlış veya yanıltıcı bağımsız denetim ve değerlendirme raporu düzenleyenler ile düzenlenmesini sağlayan ihraççıların sorumlu yönetim kurulu üyeleri veya sorumlu yöneticileri,

5237 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre cezalandırılır. Ancak, özel belgede sahtecilik suçundan dolayı cezaya hükmedilemek için, sahte belgenin kullanılmış olması şartı aranmaz.

(3) Yatırım kuruluşları ile bu Kanunun Üçüncü Kısımının Dördüncü Bölümünde yer alan kurumlar, 5237 sayılı Kanunun 244 üncü maddesinde tanımlanan sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme suçu açısından banka veya kredi kurumu sayılır.

h. Sır Saklama Yükümlülüğü İhlal

MADDE 113 – (1) Kurul tarafından icra edilen inceleme ve-ya denetim faaliyeti kapsamında istenen bilgi veya belgelere ilişkin olarak başkalarına açıklamada bulunanlar *bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.*

1.1.4.4.8.3.İdari Para Cezaları

Özetle 6362 sayılı SPKn’nda idari para cezası yaptırımına tabi tutulan eylemler:

- Kurul düzenlemelerine aykırı hareket edilmesi (md. 103/1),
- Pay alım teklifi yapma yükümlülüğüne uyulmaması (md. 103/3),
- İhraççıların yönetim kurulu üyelerinin ve diğer yöneticilerinin, ihraççının çıkardığı sermaye piyasası aracında gerçekleştirdikleri alım satımlardan elde ettikleri kazancı, ihraççıya verme yükümlülüklerini ihlal etmeleri (md.103/4),
- Pasif/ihmali surette gerçekleştirilen örtülü kazanç aktarımı (SPKn md.103/6),
- Talep edilen bilgi ve belgeleri süresi içinde vermeme veya istenen şekilde vermeme veya gerçeğe aykırı olarak verme veya gerçeğe aykırı açıklamalarda bulunma, ilgililerin görevlerini yapmalarını engellemek veya zorlaştırmak (103/7)
- Kurula gerçeğe aykırı, yanıltıcı nitelikte bilgi, belge vermek veya açıklamalarda bulunmak suretiyle gereksiz olarak Kanunun 88 inci maddesi uyarınca denetim yapılmasına neden olmak (103/8)
- Piyasa bozucu eylemler (md. 104).

BÖLÜM 2**SERMAYE PİYASASI İLE İLGİLİ DİĞER DÜZENLEMELER****2.1. YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ****GENEL ESASLAR****Şemsiye fon**

- Şemsiye fon, katılma payları tek bir içtüzük kapsamında ihraç edilen tüm fonları kapsayan yatırım fonudur.
- Şemsiye fon, aşağıda belirtilen varlıklar ve işlemlerden oluşan portföy veya portföyleri işletmek amacıyla kurulur ve bunun dışında herhangi bir işle uğraşamaz.

- Özelleştirme kapsamına alınanlar dahil Türkiye’de kurulan ihraççılara ait paylar, özel sektör ve kamu borçlanma araçları,
- Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar hükümleri çerçevesinde alım satımı yapılabilen yabancı özel sektör ve kamu borçlanma araçları ile ihraççı payları,
- 12 aydan uzun vadeli olmamak üzere vadeli mevduat, katılma hesabı ve mevduat sertifikaları,
- Borsada işlem görmeleri kaydıyla; altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçları,
- Fon katılma payları,
- Repo ve ters repo işlemleri,
- Kira sertifikaları,
- Gayrimenkul sertifikaları,
- Varantlar ve sertifikalar,
- Takasbank para piyasası işlemleri,
- Türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri,
- Kurulca uygun görülen özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz iştirak senetleri,
- Kurulca uygun görülen diğer yatırım araçları.

- Şemsiye fon içtüzüğünde yer alan ve aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak, her katılma payı ihracı için ayrı bir izahname ve yatı-

rımcı bilgi formu düzenlenmesi şartıyla, şemsiye fona bağlı fonlar oluşturulur.

- Her bir fonun tüm varlık ve yükümlülükleri birbirinden ayrıdır.
- Şemsiye fonun kuruluş giderleri ile fonların katılma payı ihraç giderleri hariç olmak üzere, bir şemsiye fon için yapılması gereken tüm giderler fonların toplam değerleri dikkate alınarak oransal olarak bu fonların portföylerinden karşılanır.
- Bir şemsiye fonun bu Tebliğin 28 inci ve 29 uncu maddeleri uyarınca tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda, bu şemsiye fona bağlı fonların da tasfiye edilmesi veya devredilmesi gerekir.
- Bu Tebliğde yer alan hükümler aksi belirtilmedikçe her bir fon için ayrı ayrı uygulanır.

Fonun malvarlığına ilişkin esaslar

Fonun malvarlığı, kurucunun ve portföy saklayıcısının malvarlığından ayrıdır.

Fon malvarlığının, fonun yönetim stratejisi doğrultusunda, fonun yatırım yapabileceği varlıklar konusunda yeterli bilgi ve sermaye piyasası alanında en az beş yıllık tecrübeye sahip portföy yöneticileri tarafından, yatırımcı lehine ve yatırımcının çıkarını gözeterek şekilde Kurulun portföy yöneticiliği hizmetine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde yönetilmesi zorunludur.

Fon portföyündeki varlıkların, Kurulun portföy saklama hizmetine ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde saklanması zorunludur.

Şemsiye fon türleri

-Şemsiye fonlar aşağıdaki türlerde kurulabilir.

a) Fon toplam değerinin en az %80’i devamlı olarak;

- Yerli ve/veya yabancı kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçlarına yatırılan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**BORÇLANMA ARAÇLARI ŞEMSİYE FONU**",
- Yerli ve/veya yabancı ihraççıların paylarına yatırılan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**HİSSE SENEDİ ŞEMSİYE FONU**",
- Borsada işlem gören altın ve diğer kıymetli madenler ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarına yatırılan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**KIYMETLİ MADENLER ŞEMSİYE FONU**",
- Diğer fonların ve borsa yatırım fonlarının katılma paylarından oluşan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**FON SEPETİ ŞEMSİYE FONU**",

b) Portföyünün tamamı devamlı olarak, vadesine en fazla 184 gün kalmış likiditesi yüksek para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan ve portföyünün günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en fazla 45 gün olan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**PARA PİYASASI ŞEMSİYE FONU**",

c) Portföyünün tamamı devamlı olarak, kira sertifikaları, katılma hesapları, ortaklık payları, altın ve diğer kıymetli madenler ile Kurulca uygun görülen diğer faize dayalı olmayan para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**KATILIM ŞEMSİYE FONU**",

ç) Portföy sınırlamaları itibarıyla yukarıdaki türlerden herhangi birine girmeyen fonları kapsayan şemsiye fonlar "**DEĞİŞKEN ŞEMSİYE FON**",

d) Katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fonları kapsayan şemsiye fonlar "**SERBEST ŞEMSİYE FON**",

e) Yatırımcının başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin bilgilendirme dokümanlarında belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesi;

1) Uygun bir yatırım stratejisine ve garantör tarafından verilen garantiye dayanarak taahhüt edilen fonları kapsayan şemsiye fonlar "GARANTİLİ ŞEMSIYE FON",

2) Uygun bir yatırım stratejisine dayanarak en iyi gayret esası çerçevesinde amaçlanan fonları kapsayan şemsiye fonlar "KORUMA AMAÇLI ŞEMSIYE FON" olarak adlandırılır.

Şemsiye fon içtüzüğü

Şemsiye fon içtüzüğü, katılma payı sahipleri ile kurucu, portföy saklayıcısı ve varsa yönetici arasında fon portföyünün inançlı mülkiyet esaslarına göre işletilmesini, Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında saklanması, vekalet akdi hükümlerine göre yönetimini ve garantili fonlarda garantiye ilişkin esasları konu alan genel işlem şartlarını içeren *iltihaki bir sözleşmedir*.

Yatırımcı bilgi formu

- **Yatırımcı bilgi formu**, yatırımcıların fonun yapısını, yatırım stratejisini ve risklerini makul ölçüde anlayabilmeleri ve bilgiye dayalı olarak yatırım kararları alabilmeleri amacıyla hazırlanır. Bu form, asgari unsurları ve standardı Kurul tarafından belirlenen ve yatırım kararının alınmasında etkili olabilecek nitelikteki temel bilgileri içerir. Kurucu, bu formun içtüzük ve izahname ile tutarlılığından, içeriğinin doğruluğundan, güncelliğinden sağlanmasından ve bu form- da yer alan yanlış, yanıltıcı veya eksik bilgilerden kaynaklanan zarar- lardan sorumludur.

- Yatırımcı bilgi formunun, fonun temel nitelikleri ile ilgili asgari olarak aşağıdaki bilgileri içermesi zorunludur:

- Fonu tanıttıcı bilgi,
- Yatırım amaçlarının ve yatırım politikasının kısa tanımı ile portföy dağılımı,
- Fonun varsa geçmiş performansı veya fon türüne bağlı olarak performans senaryo analizleri,
- Fonun yönetim ücreti, komisyon ve diğer giderleri ile toplam gider oranı,
- Fonun maruz kaldığı risklerle ilgili uygun açıklamaları ve uyarıları içeren risk ve getiri profili,
- Katılma paylarının alım satım esasları.

Formda, yatırımcıların içtüzük, izahname, finansal raporlar ile diğer ek bilgileri nereden ve ne şekilde elde edebilecekleri belirtilir.

Katılma paylarının değeri

- Katılma paylarının itibari değeri yoktur.
- Fon birim pay değeri, fon toplam değerinin katılma paylarının sayısına bölünmesiyle elde edilir.
- Fon birim pay değeri, katılma paylarının alım satımına esas teşkil eden fiyattır.
- Fonların birim pay değerinin günlük olarak hesaplanması ve ilan edilmesi esastır. Bilgilendirme dokümanlarında hüküm bulunmak kaydı ile aynı gün içinde iki fiyat açıklanabilir. Kurul katılma payı fiyatının günlük olarak hesaplanmasına ve açıklanmasına bu Tebliğ- de belirtilen haller dışında da istisna getirebilir.
- Para piyasası fonları ile kısa vadeli borçlanma araçları fonları dışındaki fonlarda, katılma payı alım satım emirleri, emrin verilmesini takip eden ilk hesaplamada bulunacak pay fiyatı üzerinden yerine getirilir. Para piyasası fonları ve kısa vadeli borçlanma araçları fonlarında ise, alım satım emirleri en son ilan edilen birim pay fiyatı üzerinden gerçekleştirilir. Bununla birlikte, bilgilendirme dokümanlarında belirtilmek koşuluyla, para piyasası fonları ve kısa vadeli borç- lanma araçları fonlarında katılma payı alım işlemi ve satım işlemi farklı birim pay fiyatı üzerinden gerçekleştirilebilir.
- Bilgilendirme dokümanlarında belirlenen esaslara göre hesaplanan birim pay değeri, katılma paylarının alım-satım yerlerinde duyurulur.
- Fon katılma payı sahiplerine temettü dağıtılması mümkündür.

Katılma paylarının alımı-satımı

- Katılma payı alımı, birim pay değerinin tam olarak nakden teslim edilerek ödenmesi; katılma payı satımı, yatırımcıların paylarının bilgilendirme dokümanlarında belirlenen esaslara göre fona iade edilmek suretiyle paraya çevrilmesi şartıyla gerçekleştirilebilir. Fon toplam değerinin en az %80'i oranında altına yatırım yapan fonlarda, katılma payı alım satımında Kurulun onayı alınmak kaydıyla altın da kullanılabilir.

- Katılma paylarının **günlük olarak alım satımı** esastır. Fon türü ve niteliği dikkate alınarak katılma paylarının günlük olarak alım satımına Kurulca istisna getirilebilir. İzahnamede ve yatırımcı bilgi formunda şartları belirlenmiş olmak koşuluyla katılma paylarının yatırımcılar tarafından alım ve satımlarında giriş-çıkış komisyonu uygulanabilir.

Fon portföyüne dahil edilecek varlıkların vade yapısına ilişkin sınırlamalar

- Borçlanma araçları fonlarının unvanlarında vade yapısına yer verilme istenmesi durumunda, fon portföyünün aylık ağırlıklı ortalama vadesinin;

- 25-90 gün olması halinde "**kısa vadeli**",
- 91-730 gün olması halinde "**orta vadeli**",
- 730 günden fazla olması halinde "**uzun vadeli**" ifadelerine fon unvanlarında yer verilir.

- Para piyasası fonları ile kısa vadeli borçlanma araçları fonlarında vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar fon portföyüne dahil edilemez.

- Orta vadeli ve uzun vadeli borçlanma araçları fonlarında fon portföyüne en fazla fon toplam değerinin %20'si oranında vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar dahil edilebilir.

- Portföyün ağırlıklı ortalama vadesi, sermaye piyasası araçlarının vadeleri ayrı ayrı dikkate alınarak hesaplanır. Orta vadeli ve uzun vadeli borçlanma araçları fonlarında vadeye kalan gün sayısı hesaplanamayan varlıklar bu hesaplamada dikkate alınmaz.

Fon Toplam Giderinin Üst Sınırının Belirlenmesi ve Kamuya Açıklanması

Fondan karşılanan, yönetim ücreti dahil izahnamede belirtilen tüm giderlerin toplamının üst sınırı, aşağıda yer verilen tabloda fon türü bazında belirtilen azami oranları aşmayacak şekilde bilgilendirme dokümanlarında belirlenir.

Tablo: Fon bazında Azami Toplam Gider Oranları

Fon Türü	Azami Toplam Gider Oranı	
	Günlük	Yıllık
Para Piyasası Fonu	Yüzbinde 4,5	%1,65
Koruma amaçlı ve garantili fonlar, kıymetli madenler fonları ile unvanında endeks ibaresi yer alan fonlar	Yüzbinde 6	%2,19
Kısa vadeli borçlanma araçları fonları ile kısa vadeli kira sertifikaları katılım fonları	Yüzbinde 7	%2,56
Fon Sepeti Fonları	Yüzbinde 12	%4,38
Diğer Fonlar	Yüzbinde 10	%3,65

Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu-TEFAS (Platform)

b) Özel fon, gayrimenkul yatırım fonları, girişim sermayesi yatırım fonları, garantili fon ve koruma amaçlı fonların katılma payları Platform'da işlem görmeyecektir.

c) Para piyasası fonları, para piyasası katılım fonları, kısa vadeli tahvil ve bono fonları kısa vadeli kira sertifikaları katılım fonları ile serbest fonlarının katılma payları ise ancak **kurucunun talebi olması halinde Platform kapsamına alınabilecektir.**

Serbest fonların katılma payları Platform kapsamında da sadece nitelikli yatırımcılara satılabilecektir.

2.2. ÖZEL DURUMLAR TEBLİĞİ

Kapsam

Tebliğin bütün hükümlerine yükümlü olanlar

- İşlem sırası geçici olarak kapatılmış olanlar ile **halka açık ortaklık** statüsünü kazanması sebebiyle **payları borsa tarafından belirlenen platform, pazar veya piyasada işlem görenler dahil ihraççılar** ve ilgili taraflar bu Tebliğ hükümlerine tabidir.

- **Pay dışındaki sermaye piyasası araçlarını yurt içinde halka arz eden payları borsada işlem görmeyen ihraççılar**, izahnamenin Ku- rulca onaylandığı tarihten ilgili sermaye piyasası aracının **itfa tarihi- ne kadar** bu Tebliğ hükümlerine tabidir. **İlaveten, tedavülde sermaye piyasası aracı bulunmayan ihraççılar, onaylı izahnamenin geçerlilik süresi boyunca** bu Tebliğ hükümlerine tabidirler

Tebliğin bazı hükümlerine tabi olanlar

- ✓ Yurt içinde halka arz edilmeksizin sermaye piyasası aracı ihraç eden **payları borsada işlem görmeyen ihraççılara**,
- ✓ Payları borsanın Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarında işlem gören ortaklıklara ve
- ✓ Yurt içinde gerçekleştirilen **kira sertifikası ihraçlarında fon kullanıcılarına**

bu Tebliğin **ikinci ve üçüncü bölümleri uygulanmaz**.

Bu ihraççılar ile fon kullanıcılarının bu Tebliğin diğer bölümlerine ilişkin yükümlülükleri, **izahnamenin veya ihraç belgesinin Kurulca onaylandığı tarihten ilgili sermaye piyasası aracının itfa tarihine kadar geçerlidir**.

İlaveten, fon kullanıcıları ile tedavülde sermaye piyasası aracı bulunmayan ihraççılar, **bu Tebliğin ikinci ve üçüncü bölümleri hariç olmak üzere**, onaylı izahname veya ihraç belgesinin geçerlilik süresi boyunca bu Tebliğ hükümlerine tabidirler.

Tebliğ hükümlerine tabi olmayanlar

- **Yurt dışında** sermaye piyasası aracı ihraç eden halka açık olmayan ortaklıklara bu Tebliğ hükümleri uygulanmaz.

Tanımlar ve kısaltmalar

Bu Tebliğde geçen;

- **İşsel bilgi**: Sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek henüz kamuya açıklanmamış bilgi, olay ve gelişmeleri,

- **Sürekli bilgi**: İşsel bilgi tanımı dışında kalan tüm bilgi, olay ve gelişmeleri,

- **Özel durumlar**: Sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek işsel veya sürekli bilgi,

- **Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP)**: Mevzuat uyarınca kamuya açıklanması gerekli olan bilgilerin elektronik imzalı olarak iletildiği ve kamuya duyurulduğu elektronik sistemi,

İşsel Bilgilere İlişkin Esaslar**İşsel bilgilerin açıklanması**

(1) İşsel bilgiler ve bu bilgilere ilişkin daha önce kamuya açıklanan hususlardaki değişiklikler ortaya çıktığında veya öğrenildiğinde **ihraççılar** tarafından açıklama yapılır.

(2) İşsel bilgilerin, **ihraççıların bilgisi dışında**, ihraççıların doğrudan veya dolaylı olarak toplam oy haklarında veya sermayesinde %10 veya daha fazla paya veya söz konusu orana bağlı olmaksızın yönetim kurulu üyesi seçme veya aday gösterme hakkı veren imtiyazlı payların %10 veya daha fazlasına sahip kişiler tarafından öğrenilmesi durumunda, **ilgili kişiler** tarafından söz konusu işsel bilgilere ilişkin kamuya açıklama yapılır.

(3) İşsel bilgilerin bir ihraççı veya onun namına ya da hesabına hareket eden bir kişi tarafından işi veya görevinin olağan ifası sırasında

üçüncü kişilere açıklanması halinde, bu bilgiler **ihraççı** tarafından kamuya açıklanır.

(4) İşsel bilgilere erişimi olan kişinin, yasal bir düzenleme, esas sözleşme veya özel bir sözleşme gereğince işsel bilgileri gizli tutma yükümlülüğü varsa; bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri bu kişiler hakkında uygulanmaz.

(5) Kurulun finansal tablolara ilişkin düzenlemelerinde yer alan tanımlar çerçevesinde ihraççının ana ortaklığı ve bağlı ortaklıklarının faaliyetlerinde, finansal yapılarında ve yönetim/sermaye ilişkilerinde bir değişikliğin ortaya çıkması ve bu değişikliğin ihraççının faaliyetlerinde, finansal ve yönetim/sermaye yapısında önemli bir değişiklik meydana getirmesi durumunda; **ihraççı tarafından** bu madde hükümleri çerçevesinde kamuya açıklama yapılır.

İşsel Bilgilerin Kamuya Açıklanmasının Ertelemesi ve Gizlilik

İhraççı; sorumluluğu kendisine ait olmak üzere, **meşru çıkarlarının zarar görmemesi için** işsel bilgilerin kamuya açıklanmasını, yatırımcıların yanıltılmasına yol açmaması ve bu bilgilerin gizli tutulmasını sağlayabilecek olması kaydıyla erteleyebilir.

İşsel bilgilerin kamuya açıklanmasının ertelenme sebepleri ortadan kalkar kalkmaz, ihraççılar söz konusu işsel bilgileri Tebliğ'de yazılı olan esaslara uygun şekilde kamuya açıklar.

İşsel bilgilere erişimi olan kişiler listesi

- İhraççılar tarafından, iş akdi ile veya başka bir şekilde kendilerine bağlı olarak çalışan ve **işsel bilgilere düzenli erişimi olan kişiler** **Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK)**'ya bildirilir ve bu bilgilerde değişiklik olduğunda en geç iki iş günü içinde gerekli güncellemeler yapılır. Bu bildirimler üzerine, ihraççılar bazında işsel bilgilere erişimi olan kişiler listesi MKK tarafından saklanır ve talep üzerine Kurula ve ilgili borsaya gönderilir.

- İdari sorumluluğu bulunan kişilerin, bu Tebliğ hükümleri çerçevesinde aynı zamanda işsel bilgilere erişimi olan kişiler oldukları kabul edilir.

- İşsel bilgilere erişimi olan kişilerin bildiriminde aşağıdaki hususlara yer verilir:

- a) İşsel bilgilere erişimi olan kişinin adı soyadı, T.C. kimlik numarası veya pasaport numarası ve varsa MKK sicil numarası,
- b) Bu kişinin listede olma sebebi,
- c) Listenin hazırlandığı ve güncellendiği tarih,
- ç) İdari sorumluluğu bulunan kişiler arasında olup olmadığı.

- İşsel bilgilere erişimi olan kişiler listesi aşağıda belirtilen koşullarda güncellenir:

- a) Bir kişinin listede olma sebebinde bir değişiklik olduğunda,
- b) Listeye yeni bir kişi eklemek gerektiğinde,
- c) Listedeki bir kişinin işsel bilgilere erişimi kalktığında.

- İhraççılar, işsel bilgilere erişimi olan kişilerin bu bilgilerle ilgili olarak Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan yükümlülüklerinden ve bu bilgilerin kötüye kullanımı ile ilgili yaptırımlardan haberdar olmasını sağlamakla yükümlüdür. Buna ilişkin ispat yükümlülüğü ihraççıya aittir.

Olağan dışı fiyat ve miktar hareketleri

İhraççılar, sermaye piyasası araçlarının fiyatları veya işlem hacimlerinde olağan piyasa koşullarıyla açıklanamayan değişimler olduğunda **ilgili borsanın talebi üzerine** kamuya açıklama yapmak zorundadır. Bu açıklamada, kamuya henüz açıklanmamış özel durumların bulunup bulunmadığı belirtilir ve varsa **"İşsel Bilgilerin Kamuya Açıklanmasının Ertelemesi"** hükümleri saklı kalmak üzere açıklanmamış tüm özel durumlara yer verilir.

Haber veya Söylentilerin Doğrulanması

İhraççılar hakkında sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek öneme sahip,

basın-yayın organları veya diğer iletişim yollarıyla ilk kez kamuya duyurulan veya daha önce kamuya duyurulmuş bilgilerden farklı içerikteki haber veya söylentilerin varlığı halinde; bunların doğru veya yeterli olup olmadığı konusunda ihraççılar tarafından kamuya açıklama yapılması zorunludur. Söz konusu yükümlülük, Kurul veya ilgili borsa tarafından herhangi bir uyarı, bildirim veya talep beklenmeksizin yerine getirilir.

Geleceğe yönelik değerlendirmelerin kamuya açıklanması

Geleceğe yönelik değerlendirmelerin kamuya açıklanması **zorunlu değildir**. Ancak, ihraççılar tarafından geleceğe yönelik değerlendirmelerin kamuya açıklanmak istenmesi halinde, aşağıda belirtilen esaslara uyulması zorunludur:

- Geleceğe yönelik değerlendirmeler, yönetim kurulu kararına veya yönetim kurulu tarafından yetki verilmiş ise yetki verilen kişinin yazılı onayına bağlanması koşuluyla kamuya açıklanabilir.
- Geleceğe yönelik değerlendirmeler ihraççının yönetimi tarafından **yılda en fazla dört defa** kamuya açıklanır. Bu açıklama, özel durum açıklaması şeklinde yapılabileceği gibi, Kurulun finansal tablolara ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde ilan edilen faaliyet raporları veya KAP'ta açıklanması şartıyla yatırımcıların bilgilendirilmesine ilişkin sunumlar aracılığıyla da yapılabilir.
- Geleceğe yönelik değerlendirmelere ilişkin olarak yapılacak açıklamalarda, daha önce kamuya açıklanan hususlar ile gerçekleştirmeler arasında önemli ölçüde bir farklılık bulunması halinde, bu farklılıkların nedenlerine yer verilir.

Sürekli Bilgilere İlişkin Esaslar

İşsel bilgi tanımı dışında kalan tüm bilgi, olay ve gelişmeler sürekli bilgi kapsamındadır.

Sermaye yapısına ve yönetim kontrolüne ilişkin değişiklikler

Açıklama yükümlülüğü;

- Bir gerçek veya tüzel kişinin ya da bu gerçek veya tüzel kişi ile birlikte hareket eden diğer gerçek veya tüzel kişilerin doğrudan veya dolaylı olarak payları borsada işlem gören bir ihraççının sermayesindeki payının veya toplam oy haklarının **%5, %10, %15, %20, %25, %33, %50, %67 veya %95** ine ulaşması veya söz konusu oranların altına düşmesi halinde **bu kişiler tarafın- dan**,
- Bir kurucuya ait yatırım fonlarının doğrudan veya dolaylı olarak ihraççının sermayesindeki payının veya toplam oy haklarının %5, %10, %15, %20, %25, %33, %50, %67 veya %95 ine ulaşması veya söz konusu oranların altına düşmesi halinde **kurucu tara- fından**, yerine getirilir.

2.3. KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ TEBLİĞİ

Bu bölümde belirtilen hükümler **sadece payları** Borsa İstanbul A.Ş.

- Ulusal Pazar, (Yıldız Pazar)
- İkinci Ulusal Pazar (Ana Pazar) veya
- Kurumsal Ürünler Pazarında (Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı)

işlem gören halka açık ortaklıklar tarafından uygulanmaktadır.

7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara göre **dışarıda yerleşik sayılan ortaklıklar bu kapsamda değerlendirilmemektedir**.

Kurumsal yönetim ilkelerinden zorunlu olarak uygulanacak olanların belirlenmesi ve gözetiminde, payları borsanın Ulusal Pazarı (Yıldız Pazar), İkinci Ulusal Pazarı (Ana Pazar) ve Kurumsal Ürünler Pazarı (Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı)'nda işlem gören **ortaklıklar sistematik önemlerine göre**

- ✓ piyasa değerleri ve

- ✓ fiili dolaşımdaki payların piyasa değerleri

dikkate alınarak **iç gruba** ayrılır.

Piyasa değeri ile fiili dolaşımdaki payların piyasa değerinin hesaplanmasında, Mart, Haziran, Eylül ve Aralık ayları itibarıyla son işlem günlerinde oluşan ikinci seans kapanış fiyatlarının ve fiili dolaşımdaki pay oranlarının ortalaması esas alınır.

Aynı ortaklığın farklı pay gruplarının borsada işlem görmesi durumunda, söz konusu grupların tamamı dikkate alınır.

Söz konusu hesaplama her yıl Ocak ayında Kurul tarafından yapılarak, ortaklıkların dahil oldukları gruplar yeniden belirlenir ve liste Kurul Bülteni aracılığıyla ilan edilir.

Buna göre gruplandırmada kullanılacak rakamsal eşikler aşağıda belirtilmektedir:

- Birinci grup:** Piyasa değerinin ortalaması 3 milyar TL'nin ve fiili dolaşımdaki payların piyasa değerinin ortalaması 750 milyon TL'nin üzerinde olan ortaklıklar.
- İkinci grup:** Birinci grup dışında kalan ortaklıklardan, piyasa değerinin ortalaması 1 milyar TL'nin ve fiili dolaşımdaki payların piyasa değerinin ortalaması 250 milyon TL'nin üzerinde olan ortaklıklar.
- Üçüncü grup:** Birinci ve ikinci gruba dahil olan ortaklıklar dışında kalan payları Ulusal Pazar, İkinci Ulusal Pazar ve Kurumsal Ürünler Pazarında işlem gören diğer ortaklıklar.

Piyasa değeri ve/veya fiili dolaşımdaki pay oranının değişmesi sonucu Kurulca **üst gruba** yükseldiği ilan edilen ortaklık, hesaplamanın ait olduğu yılı **takip eden yıldan itibaren** yeni gruba ilişkin kurumsal yönetim ilkelerine tabi olacaktır. Aksi durum, tabi olunan kurumsal yönetim ilkelerinde değişiklik gerektirmez. Yeni gruba ilişkin ilkele-re, yeni gruba dahil edilmeye ilişkin Kurul kararının Kurul Bülteninde ilanını izleyen ilk genel kurul tarihi itibarıyla gerekli uyum sağlanmalıdır.

Yatırımcı ilişkileri bölümü:

Kapsam: Payları Borsa İstanbul A.Ş.

- ❖ Ulusal Pazar (Yıldız Pazar),
- ❖ İkinci Ulusal Pazar (Ana Pazar) veya
- ❖ Kurumsal Ürünler Pazarında (Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı)

işlem gören halka açık ortaklıklar tarafından uygulanmaktadır.

Yatırımcı ilişkileri bölümünün başlıca görevleri:

- Yatırımcılar ile ortaklık arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak.
- Ortaklık pay sahiplerinin ortaklık ile ilgili yazılı bilgi taleplerini yanıtlamak.
- Genel kurul toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanları hazırlamak ve genel kurul toplantısının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almak.
- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dahil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini gözetmek ve izlemek.

Kurumsal Yönetim İlkeleri

1. PAY SAHİPLERİ

Anonim şirketlerin yapısı içinde pay sahiplerinin özel bir yeri ve önemi bulunmaktadır. Pay sahibinin; kârdan pay alma hakkı, bilgi alma hakkı, rüşhan hakkı, genel kurulda oy hakkı, şirketin tasfiyesi halinde tasfiye değerinden yararlanma hakları kadar şirket yönetimi-nde yer alabilme hakkı da bulunmaktadır.

Pay sahipleri ile ilgili ilkeler aşağıdaki başlıklar altında toplanmıştır:

- Pay Sahipliği Haklarının Kullanımının Kolaylaştırılması

- Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı
- Genel Kurul
- Oy Hakkı
- Azlık Hakları
- Kâr Payı Hakkı
- Payların Devri

1.3. Genel Kurul

1.3.1. Ortaklığın kurumsal internet sitesinde ve KAP'ta, genel kurul toplantı ilanı ile birlikte, ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere genel kurul toplantı tarihinden en az üç hafta önce 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 437 nci maddesi çerçevesinde pay sahiplerinin incelemesine hazır bulundurulacak belgeler ile ortaklığın ilgili mevzuat gereği yapması gereken bildirim ve açıklamaların yanı sıra, aşağıdaki hususlar dikkati çekecek şekilde yatırımcılara ayrıca duyurulur.

a) Açıklamanın yapılacağı tarih itibarıyla ortaklığın ortaklık yapısını yansıtan toplam pay sayısı ve oy hakkı, ortaklık sermayesinde imtiyazlı pay bulunuyorsa her bir imtiyazlı pay grubunu temsil eden pay sayısı ve oy hakkı ile imtiyazların niteliği hakkında bilgi.

b) Ortaklığın ve bağlı ortaklıklarının geçmiş hesap döneminde gerçekleşen veya gelecek hesap dönemlerinde planladığı ortaklık faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecek yönetim ve faaliyetlerindeki değişiklikler ve bu değişikliklerin gerekçeleri hakkında bilgi.

c) Genel kurul toplantı gündeminde yönetim kurulu üyelerinin azli, değiştirilmesi veya seçimi varsa; azil ve değiştirme gerekçeleri, yönetim kurulu üyeliği adaylığı ortaklığa iletilen kişilerin; özgeçmişleri, son on yıl içerisinde yürüttüğü görevler ve ayrılma nedenleri, ortaklık ve ortaklığın ilişkili tarafları ile ilişkisinin niteliği ve önemlilik düzeyi, bağımsızlık niteliğine sahip olup olmadığı ve bu kişilerin yönetim kurulu üyesi seçilmesi durumunda, ortaklık faaliyetlerini etkileyebilecek benzeri hususlar hakkında bilgi.

ç) Ortaklık pay sahiplerinin gündeme madde konulmasına ilişkin Yatırımcı İlişkileri Bölümü'ne yazılı olarak iletmis oldukları talepleri, yönetim kurulunun ortakların gündem önerilerini kabul etmediği hallerde, kabul görmeyen öneriler ile ret gerekçeleri.

d) Gündemde esas sözleşme değişikliği olması durumunda ilgili yönetim kurulu kararı ile birlikte, esas sözleşme değişikliklerinin eski ve yeni şekilleri.

1.3.2. Genel kurul gündemi hazırlanırken, her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasına dikkat edilir ve gündem başlıkları açık ve farklı yorumlara yol açmayacak şekilde ifade edilir. Gündemde "diğer", "çeşitli" gibi ibarelerin yer almamasına özen gösterilir. Genel kurul toplantısından önce verilecek bilgiler, ilgili oldukları gündem maddelerine atıf yapılarak verilir.

1.3.3. Genel kurul toplantısı, pay sahiplerinin katılımını artırmak amacıyla pay sahipleri arasında eşitsizliğe yol açmayacak ve pay sahiplerinin mümkün olan en az maliyetle katılımını sağlayacak şekilde gerçekleştirilir. Bu amaçla esas sözleşmede yer almak kaydıyla, toplantı pay sahiplerinin sayısal olarak çoğunlukta bulunduğu yerde yapılır.

1.3.4. Toplantı başkanı Türk Ticaret Kanunu, Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca genel kurulun yürütülmesi hakkında önceden hazırlıklar yapar ve gerekli bilgiyi edinir.

1.3.5. Genel kurul toplantısında, gündemde yer alan konuların tarafsız ve ayrıntılı bir şekilde, açık ve anlaşılabilir bir yöntemle aktarılması konusuna toplantı başkanı özen gösterir. Pay sahiplerine eşit şartlar altında düşüncelerini açıklama ve soru sorma imkanı verilir. Toplantı başkanı, genel kurul toplantısında ortaklarca sorulan ve ticari sır kapsamına girmeyen her sorunun doğrudan genel kurul toplantısında cevaplandırılmış olmasını sağlar. Sorulan sorunun gündemle ilgili olmaması veya hemen cevap verilemeyecek kadar kapsamlı olması halinde, sorulan soru en geç 15 gün içerisinde Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından yazılı olarak cevaplanır. Genelkurul toplantısı sırasında sorulan tüm sorular ile bu sorulara verilen cevaplar, en geç genel kurul tarihinden sonraki 30 gün içerisinde Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından ortaklık İnternet sitesinde kamuya duyurulur.

2. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

- Kurumsal İnternet Sitesi

- Faaliyet Raporu

- Yönetim kurulu, faaliyet raporunu kamuoyunun şirketin faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlar.

2.2. Faaliyet Raporu

2.2.1. Yönetim kurulu, faaliyet raporunu kamuoyunun şirketin faaliyetleri hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlar.

2.2.2. İlgili mevzuatta ve kurumsal yönetim ilkelerinin diğer bölümlerinde belirtilen hususlara ek olarak yıllık faaliyet raporlarında;

a) Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin şirket dışında yürüttükleri görevler hakkında bilgiye ve yönetim kurulu üyelerinin bağımsızlığına ilişkin beyanlarına,

b) Yönetim kurulu bünyesinde oluşturulan komitelerin üyeleri, toplanma sıklığı, yürütülen faaliyetleri de içerecek şekilde çalışma esaslarına ve komitelerin etkinliğine ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesine,

c) Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısına ve yönetim kurulu üyelerinin söz konusu toplantılara katılım durumuna,

ç) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilgiye,

d) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilgiye,

e) Şirketin yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi konularda hizmet aldığı kurumlarla arasındaki çıkar çatışmaları ve bu çıkar çatışmalarını önlemek için şirketçe alınan tedbirler hakkında bilgiye,

f) Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilgiye,

g) Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilgiye,

yer verilir.

3. MENFAAT SAHİPLERİ

- **Menfaat Sahiplerine İlişkin Şirket Politikası**

- Menfaat sahipleri; şirketin hedeflerine ulaşmasında veya faaliyetlerinde ilgisi olan çalışanlar, alacaklılar, müşteriler, tedarikçiler, sendikalar, çeşitli sivil toplum kuruluşları gibi kişi, kurum veya çıkar gruplarıdır. Şirket, işlem ve faaliyetlerinde menfaat sahiplerinin ilgili mevzuat ve karşılıklı sözleşmelerle düzenlenen haklarını koruma altına alır.

- **Menfaat Sahiplerinin Şirket Yönetimine Katılımının Desteklenmesi**
- **Şirketin İnsan Kaynakları Politikası**
- **Müşteriler ve Tedarikçilerle İlişkiler**
- **Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk**

- Şirket, sosyal sorumluluklarına karşı duyarlı olur; çevreye, tüketiciye, kamu sağlığına ilişkin düzenlemeler ile etik kurallara uyar.

4. YÖNETİM KURULU

- **Yönetim Kurulunun İşlevi**

- Yönetim kurulu, alacağı stratejik kararlarla, şirketin risk, büyüme ve getiri dengesini en uygun düzeyde tutarak akılcı ve tedbirli risk yönetimi anlayışıyla şirketin öncelikle uzun vadeli çıkarlarını gözeterek şirketi idare ve temsil eder.

- **Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları**

- Yönetim kurulu, faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütür.

- **Yönetim Kurulunun Yapısı**

- Yönetim kurulu üye sayısı, her durumda **beş üyeden az olmamak** koşulu ile, yönetim kurulu üyelerinin verimli ve yapıcı çalışmalar

yapmalarına, hızlı ve rasyonel kararlar almalarına ve komitelerin oluşumuna ve çalışmalarını etkin bir şekilde organize etmelerine imkan sağlayacak şekilde belirlenir.

- Yönetim kurulu içerisindeki **bağımsız üye sayısı toplam üye sayısının üçte birinden az olamaz**. Bağımsız üye sayısının hesaplanmasında küsuratlar izleyen tam sayı olarak dikkate alınır. Her durumda, bağımsız üye sayısı ikiden az olamaz.

- Yönetim kurulu üyelerinin **çoğunluğu icrada görevli olma-yan** üyelerden oluşur. İcrada görevli olmayan yönetim kurulu üyesi, üyelik haricinde şirkette başkaca herhangi bir idari görevi veya kendisine bağlı icrai mahiyette faaliyet gösteren bir birim bulunmayan ve şirketin günlük iş akışına ve olağan faaliyetlerine müdahil olmayan kişidir.

4.3.5. Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldan fazla olamaz, tekrar aday gösterilerek seçilmeleri mümkündür.

4.3.6. Aşağıdaki kriterlerin tamamını taşıyan yönetim kurulu üyesi “bağımsız üye” olarak nitelendirilir.

a) Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede¹ etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendisi, eşi ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrı hısımları arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmaması, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5 inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmaması ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin² kurulmaması olması.

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmaması.

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olması sebebiyle üstleneceği görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olması.

ç) Bağlı oldukları mevzuata uygun olması şartıyla, üniversite öğretimi üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmıyor olması.

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)’na göre Türkiye’de yerleşmiş sayılması.

(4.3.6.) numaralı ilkenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen bağımsızlık kriterini, bağımsız üyelerden en az yarısının sağlaması yeterlidir.

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığını koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olması.

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiği görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabiliyor olması.

g) Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmamış olması.

ğ) Aynı kişinin, şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olması.

h) Yönetim kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olması.

• Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komiteler

-Yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir biçimde yerine getirmesini teminen

✓ “Denetimden Sorumlu Komite” (bankalar hariç),

- ✓ “Riskin Erken Saptanması Komitesi” (bankalar hariç),
- ✓ “Kurumsal Yönetim Komitesi”,
- ✓ “Aday Gösterme Komitesi, Ücret Komitesi” (bankalar hariç) oluşturulur.

4.5.2. Komitelerin görev alanları, çalışma esasları ve hangi üyelerden oluşacağı yönetim kurulu tarafından belirlenir ve KAP’ta açıklanır.

4.5.3. Komitelerin en az iki üyeden oluşması gerekir. İki üyeden oluşması halinde her ikisinin, ikiden fazla üyesinin bulunması halinde üyelerin çoğunluğunun, icrada görevli olmayan yönetim kurulu üyelerinden oluşması zorunludur. Komitelerin başkanları, bağımsız yönetim kurulu üyeleri arasından seçilir. Denetimden sorumlu komitelerin tüm üyelerinin bağımsız yönetim kurulu üyesi niteliğinde olması gerekir. Yönetim kurulu üyesi olmayan konusunda uzman kişiler, denetimden sorumlu komite dışındaki diğer komitelerde üye olabilir.

4.5.4. İcra başkanı/genel müdür komitelerde görev alamaz.

4.5.5. Bir yönetim kurulu üyesinin birden fazla komitede görev almamasına özen gösterilir.

4.5.6. Komitelerin görevlerini yerine getirmeleri için gereken her türlü kaynak ve destek yönetim kurulu tarafından sağlanır. Komiteler, gerekli gördükleri kişiyi toplantılarına davet edebilir ve görüşmelerini alabilir.

4.5.9. Denetimden Sorumlu Komite

Denetimden sorumlu komite; şirketin muhasebe sistemi, finansal bilgilerinin kamuya açıklanması, bağımsız denetimi ve şirketin iç kontrol ve iç denetim sisteminin işleyişinin ve etkinliğinin gözetimini yapar. Bağımsız denetim kuruluşunun seçimi, bağımsız denetim sözleşmelerinin hazırlanarak bağımsız denetim sürecinin başlatılması ve bağımsız denetim kuruluşunun her aşamadaki çalışmaları denetimden sorumlu komitenin gözetiminde gerçekleştirilir.

Şirketin hizmet alacağı bağımsız denetim kuruluşu ile bu kuruluşlardan alınacak hizmetler denetimden sorumlu komite tarafından belirlenir ve yönetim kurulunun onayına sunulur.

Şirketin muhasebe ve iç kontrol sistemi ile bağımsız denetimle ilgili olarak şirkete ulaşan şikayetlerin incelenmesi, sonuca bağlanması, şirket çalışanlarının, şirketin muhasebe ve bağımsız denetim konularındaki bildirimlerinin gizlilik ilkesi çerçevesinde değerlendirilmesi konularında uygulanacak yöntem ve kriterler denetimden sorumlu komite tarafından belirlenir.

Denetimden sorumlu komite, kamuya açıklanacak yıllık ve ara dönem finansal tabloların şirketin izlediği muhasebe ilkeleri ile gerçeğe uygunluğuna ve doğruluğuna ilişkin değerlendirmelerini, şirketin sorumlu yöneticileri ve bağımsız denetçilerinin görüşlerini alarak kendi değerlendirmeleriyle birlikte yönetim kuruluna yazılı olarak bildirir.

Denetimden sorumlu komite; en az üç ayda bir olmak üzere yılda en az dört kere toplanır ve toplantı sonuçları tutanağa bağlanarak alınan kararlar yönetim kuruluna sunulur.

Örgün ve Online (Uzaktan) SPK Lisanslama Eğitimleri

Online eğitimler örgün eğitimlerle birlikte yapılmakta olup, İnternete bağlı bir Bilgisayar veya Akıllı Telefon ile CANLI olarak derse katılım sağlanabileceği gibi, sonradan tekrarı izlenebilmektedir.

Örgün ve Online Eğitimler ve Yeni Baskı Kitaplarımız Hakkında Detaylı Bilgi İçin

www.finansed.com